Stuk **1739** (2002-2003) – Nr. 1

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2002-2003

28 mei 2003

ONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met :

1° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Jemen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 3 februari 2000 ;

2° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de staat Koeweit inzake de wederzijdse bescherming en bevordering van investeringen, ondertekend in Brussel op 28 september 2000 ;

3° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en het koninkrijk Saudi-Arabië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Jeddah op 22 april 2001

INHOUD

Blz.

Memorie van toelichting 3

Voorontwerp van decreet 15

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen 19

Advies van de Raad van State 23

Ontwerp van decreet 29

BIJLAGEN 31

Bijlage 1 : overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Jemen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 3 februari 2000 ; 33
– Engelse tekst overeenkomst 45

Bijlage 2 : overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de staat Koeweit inzake de wederzijdse bescherming en bevordering van investeringen, ondertekend in Brussel op 28 september 2000 ; 57
– Engelse tekst overeenkomst 73

Bijlage 3 : overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en het koninkrijk Saudi-Arabië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Jeddah op 22 april 2001 89
– Engelse tekst overeenkomst 99

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMENE BESPREKING

1. Betekenis van de overeenkomsten

– *Doel en opzet van de overeenkomsten*

In het algemeen staat de Vlaamse regering positief ten opzichte van het sluiten van internationale investeringsakkoorden, die van belang zijn voor Vlaamse investeerders in het buitenland. Alhoewel buitenlandse investeringen reeds worden beschermd door nationale wetgevingen, biedt een bilateraal verdrag bijkomende waarborgen wegens de voorrang van het internationaal recht op het interne recht van een staat.

De doelstelling van dergelijke overeenkomsten is, naast het aanmoedigen van investeringen, het bieden van een garantie voor een maximale bescherming aan de investeerder, zoals de waarborgen voor een billijke en rechtvaardige behandeling van de investering, de clausule van de meest begunstigde natie om discriminatie te voorkomen, een vergoedingsplicht bij onteigenende maatregelen en de vrije overmaking van inkomsten. Bovendien creëren zulke overeenkomsten een eigen juridisch kader waarin investeringsgeschillen kunnen geregeld worden en waarbij de investeerder een beroep kan doen op internationale arbitrage.

– *De overeenkomsten vormen gemengde verdragen*

Dergelijke internationale overeenkomsten ten gunste van investeringen in het buitenland zijn verdragen in de zin van het volkenrecht of internationaal publiek recht. Het zijn juridisch bindende en afdwingbare akten onderschreven door volkenrechtelijke rechtspersonen, in casu drie onafhankelijke en soevereine staten en drie deelstaten met een grondwettelijk toegekende bevoegdheid om verdragen te sluiten. Die akten vormen de rechtsgrond voor rechten en verplichtingen in hoofde van die zes overheden en rechtstreeks in hoofde van investeerders op elkaars grondgebied. Overeenkomstig artikel 167 van de Grondwet, worden alle verdragen gesloten door de daartoe bevoegde regeringen en aan hun parlementen ter instemming voorgelegd, vooraleer ze uitwerking kunnen hebben.

Het zgn. "gemengde" karakter van de BLEU-overeenkomsten inzake investeringen werd in april 1995 unaniem aanvaard door de leden van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB). Zowel de gewesten als de federale overheid worden namelijk in principe bevoegd geacht. Dergelijke overeenkomsten worden gemengde verdragen genoemd wegens de gezamenlijke bevoegdheidsuitoefening op het federale en het gefedereerde niveau.

De gewesten zijn immers bevoegd voor het economisch beleid, alsook voor het afzet- en uitvoerbeleid, overeenkomstig artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1° en 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI), zoals gewijzigd. De federale overheid blijft bevoegd inzake de verzekering van invoer-, uitvoer- en investeringsrisico's (art. 6, § 1, VI, eerste lid, 3°, BWHI), het handelsrecht, het vennootschapsrecht en de regelgeving voor de vestiging van bedrijven met uitzondering van die in de toeristische sector (art. 6, § 1, VI, vijfde lid, 5° en 6° BWHI).

Daarom bepaalt het eerste artikel van het bijgevoegde ontwerp van decreet dat het een gewestaangelegenheid betreft. De drie volgende artikelen houden in dat het Vlaams Parlement zijn goedkeuring verleent aan de voorliggende overeenkomsten, zodat ze in werking kunnen treden na de instemming van de betrokken parlementen en na de internationale ratificatie door de federale overheid en door het partnerland.

2. Schets van de partnerlanden

JEMEN

– *Politieke gegevens*

Op 22 mei 1990 kwam de Republiek Jemen tot stand door de samenvoeging van Noord-Jemen, dat in 1918 onafhankelijk werd van het Ottomaanse Rijk, en Zuid-Jemen, dat in 1967 onafhankelijk werd van het Verenigd Koninkrijk. De verhoudingen tussen beide delen van het land bleven evenwel gespannen. Het zuiden voelt zich in de steek gelaten door de leiders van het land die vooral uit het noorden afkomstig zijn. De mislukte poging tot afscheiding en de burgeroorlog in 1994 en de uitsluiting van de *Yemeni Socialist Party* (YSP) – de vroegere eenheidspartij in Zuid-Jemen – van de macht, hebben diepe sporen achtergelaten. Toch wordt de eenheid van het land niet meer in vraag gesteld. Aden ontwikkelt zich en het kan uitgroeien tot de economische long van het land, maar de

rest van het zuiden blijft achter. De macht van de stammen neemt opnieuw toe.

Luitenant-generaal Ali Abdallah Saleh, die al president was van Noord-Jemen, werd president van de Republiek Jemen. Hij werd in 1999 herkozen met 96,3% van de stemmen maar er was geen valabele tegenkandidaat. Die verkiezingen werden eerder gezien als een zoethoudertje voor de westerse donatoren.

Jemen heeft een tweekamerstelsel met een parlement (*Majlis al-Nuwaab*) waarin 301 afgevaardigden zetelen en een hogerhuis dat bestaat uit notabelen die door de president worden aangeduid. Bij de parlementsverkiezingen van 27 april 1997 behaalde de *General People's Congress* (GPC) 187 zetels tegenover 53 voor de islamitische *Islah* ("hervorming"). De andere zetels gingen naar de *Nasserist Union Party* (NUPP), de Arabische socialistische *Baath* en onafhankelijken.

De premier wordt benoemd bij presidentieel decreet. In april 2001 werd eerste minister Al Iryani vervangen door zijn vice-premier Abdel-Qader Bajammal. De slechte relaties tussen de president en de premier lagen aan de basis van die regeringswissel. Bajammal moet in de mate van het mogelijke de politiek van economische hervormingen voortzetten en de toenadering tot Saudi-Arabië versnellen.

President Saleh heeft de jongste jaren maatregelen genomen om zijn macht te versterken. In 2000 werd een gemeente- en provinciewet aangenomen die de lokale macht toekent aan vertegenwoordigers van de regering die door de president worden aangewezen. Op 20 februari 2001 werd bij referendum een wijziging van de grondwet met 81% van de stemmen goedgekeurd. Daardoor werd de ambtstermijn van de president van 5 op 7 jaar gebracht. Bovendien werd besloten om parlementsverkiezingen om de 6 jaar in plaats van om de 4 jaar te houden. Met het referendum vonden ook de eerste gemeenteraadsverkiezingen sinds de onafhankelijkheid plaats. Ook hier behaalde de GPC een ruime meerderheid.

Jemen nam jarenlang een dubbelzinnige houding aan tegenover de radicale islam. President Saleh tracht de jongste tijd meer greep te krijgen op de radicale elementen in zijn land. Hij zocht ook toenadering tot de Verenigde Staten. Die verbeterde relaties werden evenwel gestoord door de aanslag op de USS Cole in oktober 2000, waarbij 17 Amerikaanse matrozen om het leven kwamen. Na de aanslagen van 11 september 2001 sloot de president fundamentalistische islamscholen. Begin 2002 stuurde de Amerikaanse president Bush soldaten naar Jemen om het land bij te staan in zijn strijd tegen het terrorisme. De militante islam blijft populair en veel Jemenieten hebben sympathie voor Osama Bin Laden, maar de grootste hinderpaal voor de bestrijding van het terrorisme vormt de macht van de stammen.

– *Economische gegevens*

De economie van dit armste land van de Arabische wereld, dat op de *Human Development Index* van de Verenigde Naties de 142ste plaats inneemt, groeide snel in het midden van de jaren negentig toen het ook olie begon te produceren. De olie zorgt voor 90% van de uitvoer en 70% van de inkomsten van de staat. De opbrengsten zijn evenwel niet voldoende om de economie meer slagkracht te geven. Een programma van het Internationaal Muntfonds (IMF) om de economie te structureren en te moderniseren leidde tot een vermindering van de buitenlandse schuld. Geholpen door de hogere olieprijzen in 1999, werkte Jemen verder aan het door het IMF opgelegde programma. De snelle bevolkingsgroei (jaarlijks 3,4%) en interne politieke onenigheid vergemakkelijken de taak van de regering niet.

In de periode 1990-1999 bedroeg de inflatie 26,1% maar de jongste jaren kon zij gestabiliseerd worden op minder dan 10%. In 1999 was er een groei van 2,5% en lag de werkloosheid op 25%. Het bruto binnenlands product (BBP) bedroeg 12,7 miljard US dollar of 725 US dollar per hoofd van de bevolking. 2000 was het beste van de afgelopen 10 jaar met een reële groei van de inkomens die te danken was aan prijsstijgingen en verhoging van de productie.

In 1999 werd voor 2 miljard US dollar uitgevoerd naar vooral China (31%), Zuid-Korea (25%), Thailand (22%) en Japan (5%). Er werd voor 2,3 miljard US dollar ingevoerd, voornamelijk uit de Verenigde Staten (9%), de Verenigde Arabische Emiraten (8%), Frankrijk (8%), Italië (7%) en Saudi-Arabië (7%).

De economische toekomst van het land hangt af van de mate waarin de regering noodzakelijke hervormingen kan doorvoeren. De strijd tegen corruptie en illegale trafieken en de verbetering van een inefficiënte en corrupte administratie zijn daarbij noodzakelijk. Uit vrees voor sociale onlusten aarzelt de regering echter om de nodige stappen te zetten.

Uit een onderzoek dat het Kinderfonds van de Verenigde Naties (UNICEF) tussen 1995 en 2000 voerde in 150 landen blijkt dat in Jemen 46% van de kinderen onder de 5 jaar aan ondervoeding lijdt. Het rapport "*World population ageing 1950-2050*", dat als basis dient voor de VN-wereldtop over de veroudering van de wereldbevolking, toont aan dat Jemen het land is met de jongste gemiddelde leeftijd (15 jaar).

Evolutie van de handel tussen België en Jemen (in miljoen euro)

	Uitvoer	**Invoer**
1998	45	1,5
1999	25,4	0,5
2000	39,7	8,1

De Belgische uitvoer bestaat vooral uit ertsen, chemische producten, levende dieren en dierlijke producten en voedingsmiddelen. Olie zorgt voor 75% van de Belgische invoer.

– *Mensenrechten*

De mensenrechten werden in 2000 in Jemen niet beter gerespecteerd dan voordien. Politieke activisten werden vastgehouden. In de staatsgevangenissen werden gevangenen gefolterd, maar ook andere wrede straffen zoals stokslagen werden voor verschillende misdaden toegepast. Ten minste 13 mensen werden geëxecuteerd en mogelijk honderden anderen wachten op hun executie.

Hoewel de grondwet gelijke behandeling garandeert voor mannen en vrouwen, werden vrouwen toch gediscrimineerd in de nationale wetgeving. In de nieuwe regering werd voor het eerst een vrouw opgenomen.

In vele gevallen werd de persvrijheid niet gerespecteerd. Journalisten werden aangepakt vanwege hun kritische houding t.o.v. de regering.

– *Buitenlands beleid*

Eind van de jaren negentig slaagde Jemen er in om uit zijn isolement te treden dat te wijten was aan de steun die het land verleende aan Irak tijdens de Golfoorlog. Het herstelde de diplomatieke betrekkingen met Koeweit en sloot een verdrag met Saudi-Arabië. Jemen verwacht van het westen hulp maar na de gebeurtenissen van 11 september 2001 is die hulp afhankelijk aan de strijd tegen het terrorisme.

De Europese Unie sloot op 25 november 1997 een associatieakkoord met Jemen en de Europese Investeringsbank verstrekt vanaf 2000 financiële mogelijkheden voor projecten in het land.

KOEWEIT

Koeweit werd op 19 juli 1961 onafhankelijk en is sedert 1962 een emiraat. Het hoofd van de staat is de emir sjeik Jaber al-Ahmad as-Sabah. De functie is erfelijk voor mannelijke nazaten. Kroonprins sjeik Sa'ad al-Abdullah as-Salem as-Sabah is ook de eerste minister. De meeste ministers komen uit de koninklijke familie. Zowel de emir als de kroonprins kampen met ernstige gezondheidsproblemen, zodat de feitelijke macht wordt uitgeoefend door de broer van de emir die tevens vice-premier is en minister van buitenlandse zaken. Die situatie en het feit dat de opvolging van de emir nog niet geregeld is, dragen niet bij tot een verbetering van de besluitvorming die al bemoeilijkt wordt door de houding van sommige zwaargewichten in het parlement en de rivaliteit tussen de uitvoerende en de wetgevende macht. De grondwet werd in 1997 gewijzigd. Die grondwet waarborgt een zekere onafhankelijkheid van de rechterlijke macht. Toch worden de rechters benoemd door de emir en moet de hernieuwing van de meeste mandaten voorgelegd worden aan de regering.

De Algemene Vergadering, Majlis, telt 75 leden die zetelen voor een periode van 4 jaar. 50 leden worden rechtstreeks verkozen en 25 leden worden aangeduid door de emir. Mannen vanaf 21 jaar die 20 jaar Koeweits burger zijn mogen stemmen. De jongste parlementsverkiezingen vonden plaats op 3 juli 1999 nadat de emir het parlement had ontbonden op grond van een 'gebrek aan samenwerking tussen het parlement en de regering'. Islamitisch georiënteerde partijen behaalden 20 zetels, liberalen 16, loyalisten 12 en onafhankelijken 2. Van echte partijen is evenwel geen sprake want zij worden niet toegelaten.

In 1990 werd Koeweit door Irak aangevallen en overmeesterd. In opdracht van de Verenigde Naties kon een geallieerde troepenmacht Koeweit bevrijden in februari 1991. Koeweit heeft sindsdien 5 miljard US dollar uitgegeven voor het herstel van zijn petroleuminfrastructuur.

Op 16 januari 2001 verwierp het grondwettelijk hof de eis om vrouwenstemrecht in te voeren. Nochtans had de emir in 1999 bij decreet het actief en passief stemrecht afgekondigd maar een coalitie van conservatieven en islamieten kantte zich in het parlement tegen een wetswijziging in die zin. Op 20

maart 2001 kwam een bekende vrouwenrechtenactiviste bij een aanslag om het leven.

De regering, die begin 2001 werd gewijzigd, engageerde zich om grote economische hervormingen door te voeren via nieuwe wetten i.v.m. privatiseringen, buitenlandse investeringen, belasting van buitenlandse bedrijven en een Koeweit project in het noorden van het land. Met die plannen is een investering van 7 miljard US dollar gemoeid. Door die investeringen moet het mogelijk zijn om de olieproductie tegen 2005 te verhogen van 2,5 miljoen naar 3,5 miljoen vaten per jaar. De meeste van die hervormingsvoorstellen werden evenwel gekelderd, enerzijds omdat er geen eensgezindheid was tussen de regering en het parlement en anderzijds door de scherpe tegenstellingen tussen liberalen en islamieten in het parlement.

– *Economische gegevens*

Koeweit is een klein (half zo groot als België) land met een relatief open economie. Het bezit 10% van de bekende olievoorraden van de wereld. In 2000 waren inkomsten uit petroleum goed voor 35 à 40% van het BNP en 90 à 95% van de totale overheids- en exportinkomsten. De economie is in grote mate afhankelijk van fluctuaties in de olieprijzen. De daling van de prijzen en de daling van de productie sinds 11 september 2001 hebben er dan ook voor gezorgd dat de groeiprognose voor 2002 diende herzien te worden. In het derde kwartaal van 2001 werd nog een groei van 2,7% voorspeld, maar nu gaat men ervan uit dat de economie in 2002 met 1,5% zal inkrimpen. De vooruitzichten voor de middellange termijn zien er iets rooskleuriger uit aangezien men voor 2003 opnieuw een stijging van de olieproductie verwacht als reactie op de hogere wereldvraag naar olie. Bovendien zal de groei verder gestimuleerd worden door hogere privé-consumptie-uitgaven en verhoogde overheidsuitgaven en een toename in infrastructuur-, olie- en gasprojecten.

Koeweit heeft geen watervoorraad en bijna geen bebouwbaar land, zodat landbouw quasi onmogelijk is. Behalve voor vis is het land volledig aangewezen op voedselimport. 75% van het drinkwater wordt gedistilleerd of ingevoerd.

Algemene economische situatie [1]

	Inflatie	**Groei**
1998	1,5	1,5
1999	1,3	1,1
2000	3,0	4,1
2001 (prognose)	3,7	2,2

Het BBP bedroeg in 1999 44,8 miljard US dollar of 22.400 US dollar per hoofd van de bevolking. Er werd voor 13,5 miljard US dollar uitgevoerd voornamelijk naar Japan (24%), India (16%), de Verenigde Staten (13%) en Zuid-Korea (11%). De invoer was goed voor 8,1 miljard US dollar en kwam vooral uit de Verenigde Staten (22%), Japan (15%), het Verenigd Koninkrijk (13%) en Duitsland (8%).

– *Mensenrechten*

In zijn jaarrapport over 2000 stelt *Amnesty International* dat minstens 42 politieke gevangenen die sedert 1991 op onrechtvaardige processen werden veroordeeld, nog steeds vastzitten. Het lot van meer dan 70 mensen die "verdwenen" in gevangenschap, blijft onbekend. Ten minste 21 mensen werden ter dood veroordeeld en in februari werd een man geëxecuteerd. De campagne voor vrouwenrechten kreeg af te rekenen met felle tegenstand.

100.000 statenlozen (Bidun) die reeds tientallen jaren in Koeweit wonen, worden nog steeds de Koeweitse nationaliteit geweigerd. Tengevolge daarvan worden ze systematisch gediscrimineerd.

– *Samenwerking met Vlaanderen en België*

De relaties tussen België en Koeweit zijn zeer goed. België wordt geprezen voor deelname aan de internationale coalitie tegen Irak in 1990-91 en voor zijn evenwichtige houding in het Israëlisch-Palestijns conflict.

In mei 1999 werd een luchtvaartakkoord gesloten tussen België en Koeweit. Een akkoord over het vermijden van dubbele belasting werd ondertekend in 1990 en geratificeerd door België in 1999.

[1] Cijfers Export Vlaanderen

Evolutie van de handel tussen België en Koeweit (in miljoen euro)[2]

	Belgische import	**Belgische export**	**Vlaamse export**
1996	3,0	52,8	29,5
1997	2,8	69,7	49,7
1998	24,0	64,1	47,3
1999	28,5	58,1	46,2
2000	67,2	76,1	59,7

De voornaamste exportproducten zijn farmaceutische producten (17,5%), machines en mechanische werktuigen (10,5%), kunststoffen en toepassingen (8,5%), elektrische machines (8,5%) en tapijten (7%).

– *Buitenlands beleid*

De diplomatieke activiteiten van Koeweit worden gekenmerkt door het uitblijven van een definitieve oplossing in het conflict met Irak en door de dreiging van het regime van Saddam Hoessein voor de regio in het algemeen en voor Koeweit in het bijzonder. Koeweit eist van Bagdad :

– de naleving van alle resoluties van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties ;

– het stoppen van zijn agressieve politiek ;

– de erkenning van de grenzen en de soevereiniteit van Koeweit ;

– de teruggave van gestolen goederen ;

– economische compensaties ;

– de vrijlating van de zowat 600 krijgsgevangenen die sedert 1991 in Irak vastzitten.

Koeweit heeft bevoorrechte relaties met de landen waarmee het gebonden is door defensiepacten zoals de Verenigde Staten, Groot-Brittannië en Frankrijk. In de loop van 2001 heeft het zijn betrekkingen met Jordanië, Algerije, Soedan en Jemen verbeterd, maar de relaties met de Palestijnse Autoriteit blijven afstandelijk omdat Yasser Arafat tijdens de Golfoorlog Irak steunde. Op de top van de Arabische Liga, die eind maart 2002 in Beiroet plaatsvond, beloofde Irak Koeweit niet meer binnen te vallen. Bagdad zal de onafhankelijkheid, de soevereiniteit en de territoriale integriteit van Koeweit respecteren. Iran blijft een bevoorrechte partner.

SAUDI-ARABIË

In 1902 veroverde Saoud de stad Riyad en begon aan een 30 jaar durende strijd om het Arabisch schiereiland te verenigen. Het land veranderde van aanzien toen in de jaren dertig petroleum werd gevonden.

Na de Iraakse invasie in Koeweit gaf Saudi-Arabië onderdak aan de koninklijke familie van dat land en aan 400.000 vluchtelingen. Op zijn grondgebied verenigden westerse en Arabische legers zich voor de Golfoorlog tegen Irak. Een groeiende bevolking, weinig water in een overwegend woestijngebied en een economie die zeer afhankelijk is van de petroleumproductie en -prijzen zijn de belangrijkste problemen van de Saudische regering.

– *Politieke gegevens*

Saudi-Arabië is een absolute erfelijke monarchie. Koning Fahd regeert reeds sinds 1982. Hij is eveneens eerste minister. Zijn halfbroer Abdallah is vice-eerste minister en kroonprins. De regering bestaat voornamelijk uit leden van de koninklijke familie die door de koning worden aangesteld voor een periode van 4 jaar. De belangrijkste ministerposten zijn in handen van prinsen, net zoals het gouverneurschap van de 13 provincies. Er worden geen verkiezingen gehouden en politieke partijen en vakbonden zijn niet toegelaten. De grondwettelijke regels zijn gebaseerd op de Shari'a en de islam is staatsgodsdienst. De koning vaardigt decreten uit met de hulp van een in 1992 opgericht raadgevend orgaan – de *Majlis Al Shoura* – dat 120 leden telt die door de koning worden aangeduid. Het leger wordt gecontroleerd door de zoon van de koning om elke poging tot staatsgreep te vermijden. Kroonprins Abdallah staat ook aan het hoofd van de Nationale wacht.

Na de Golfoorlog heeft het regime enkele hervormingen doorgevoerd zoals de oprichting van de *Majlis Al Shoura* en een herziening van de grondwet. Die maatregelen moesten het archaïsch politiek systeem moderniseren. De democratie wordt evenwel verworpen omdat zij tegen de islam zou zijn. Een religieuze islamitische oppositie bestrijdt vooral de Amerikanen. In 1995 en 1996 pleegde zij aanslagen tegen Amerikaanse belangen. De oppositie in ballingschap stelt nog weinig voor.

De sociale problemen nemen nog steeds toe. Door de sterke demografische groei is 60% van de be-

[2] Cijfers Export Vlaanderen

volking minder dan 20 jaar. Meer en meer Saudi's worden werkloos, niettegenstaande het feit dat 94% van de vrouwen niet werkt. Het gemiddeld jaarinkomen is gedaald van 18.000 US dollar in 1980 tot 7.480 US dollar in 2001. Om die problemen op te lossen legt de overheid de nadruk op de "saudisatie" van de banen. De regering wil het aantal buitenlandse werknemers beperken om de geldstroom naar het buitenland te verminderen en kansen te geven aan jonge Saudi's. Het vijfjarenplan 2000-2005 moet 450.000 buitenlandse werknemers vervangen door Saudi's.

– *Economische gegevens*

De economie steunt op de olieproductie die gecontroleerd wordt door de overheid. Saudi-Arabië heeft de grootste olievoorraden ter wereld (25% van de gekende voorraden) en is eveneens de grootste uitvoerder. Het land speelt een leidende rol in de Organisatie van Petroleumuitvoerende Landen (OPEC). In 2000 waren de inkomsten uit olie goed voor 35 à 40% van het BNP, 70% van de overheidsinkomsten en 90 à 95% van de totale exportinkomsten. De Saudische regering zou 2,7 miljard US dollar verdienen aan elke stijging met 1 US dollar per vat. De hoge olieprijzen tussen 1999 en september 2001 zorgden dan ook voor een sterke economische groei. 4 miljoen buitenlandse werknemers werken in de petroleum- en de dienstensector. De gasvoorraden vertegenwoordigen 4% van de totale voorraden op wereldvlak. De openbare sector (25% van het BNP) en de industrie (8 à 10% van het BNP) zijn ook afhankelijk van olie en gas.

Watertekort en een sterke bevolkingsaangroei doen de regering zoeken naar mogelijkheden voor zelfbedruipende landbouw.

Na de uitstekende macro-economische resultaten in 2000 met een sterke groei, een vermindering van de staatsschuld, een begrotingsoverschot en een overschot op de betalingsbalans, kon Saudi-Arabië ook in 2001 een positieve groei laten optekenen die vooral te danken was aan de goede resultaten van de openbare sector.

Algemene economische situatie[3]

	Inflatie	**Groei BBP**
1997	0,1	2,7
1998	- 0,4	1,5
1999	- 1,6	0,4
2000	- 0,8	4,5
2001 (prognose)	1,0	1,8
2002 (prognose)	2,0	2,5
2003 (prognose)	2,0	2,8

De begroting 2001 werd gekenmerkt door een stijging van de uitgaven met 19%. Op het einde van het jaar was er een deficit van 6,7 miljard US dollar. De uitgaven lagen 18,7 miljard US dollar hoger dan de officiële vooruitzichten. De begroting 2002 stond in het teken van de soberheid met voor 53,9 miljard US dollar uitgaven en 41,9 miljard US dollar inkomsten. Onderwijs en volksgezondheid ontsnapten aan de bezuinigingen.

Dankzij de petroleumuitvoer heeft Saudi-Arabië een positieve handelsbalans. In 1999 werd voor 48 miljard US dollar uitgevoerd naar voornamelijk de Verenigde Staten (18%), Japan (17%), Zuid-Korea (11%) en Singapore (8%). De invoer, goed voor 28 miljard US dollar, kwam vooral uit de Verenigde Staten (25%), het Verenigd Koninkrijk (17%), Japan (10%) en Duitsland (7%).

– *Mensenrechten*

Vrije meningsuiting en vrijheid van vereniging, politieke partijen en onafhankelijke media zijn niet toegelaten in Saudi-Arabië. Inbreuken op de privacy, geïnstitutionaliseerde discriminatie op basis van geslacht en zware beperkingen op de vrijheid van godsdienst evenals toepassing van de doodstraf en lichamelijke straffen zijn belangrijke elementen in het mensenrechtendossier van het koninkrijk.

In zijn jaarrapport over 2000 stelt *Amnesty International* dat ernstige schendingen van de mensenrechten voortduren. Vrouwen worden nog altijd gediscrimineerd en politieke en religieuze activisten worden nog steeds gearresteerd op willekeurige basis en voor het gerecht gedaagd waarbij zij de

[3] Cijfers Export Vlaanderen

meest elementaire rechten, zoals het recht op verdediging door een advocaat, onthouden worden. Gevangenen worden slecht behandeld en gefolterd. Minstens 123 mensen werden geëxecuteerd in 2000 en er was een alarmerende toename van het aantal amputaties.

Ofschoon Saudi-Arabië in augustus 2001 het VN-verdrag tegen de discriminatie van de vrouw ondertekende, zijn de Saudische vrouwen nog steeds het slachtoffer van discriminatie en worden hun rechten geschonden. Hun bewegingsvrijheid wordt beperkt, zij hebben geen identiteitskaart, krijgen weinig kansen om te studeren of te werken. Als zij misbruikt worden, krijgen zij geen aangepaste bescherming.

In januari 2001 werd Saudi-Arabië door de VN-commissie voor de kinderrechten opgeroepen om zijn wetgeving aan te passen aan de internationale normen.

– *Relaties met België en Vlaanderen*

De Saudische overheid aanziet België als een bevriend land. Verschillende keren werd het Belgisch leger bedankt voor zijn deelname aan de Golfoorlog. Zij onderstrepen ook de vriendschap tussen de beide koningshuizen.

In juni 1999 besloot Saudi-Arabië tot een boycot van Belgische landbouwproducten als gevolg van de dioxinecrisis. Ondanks de beslissing van de Europese Commissie in april 2000 dat de dioxinecrisis voorbij was, weigerde het land het embargo op te heffen. De wetenschappelijke argumenten die door twee missies van experten werden aangehaald om te bewijzen dat Belgische landbouwproducten niet meer gevaarlijk zijn, werden door de Saudische minister niet aanvaard.

Evolutie van de handel tussen België en Saudi-Arabië (in miljoen euro) [4]

	Belgische invoer	**Belgische uitvoer**	**Vlaamse uitvoer**
1996	95,0	521,7	274,9
1997	103,9	558,6	312,3
1998	107,3	436,6	321,6
1999	105,2	452,1	347,3
2000	186,7	508,9	373,1

[4] Cijfers Export Vlaanderen

De export bestaat vooral uit farmaceutische producten (18%), machines en mechanische werktuigen (17%) en kunststoffen en toepassingen (8%). Ongeveer 30% van onze ingevoerde petroleum komt uit Saudi-Arabië. Daarnaast worden ook kunststoffen en chemische producten ingevoerd. In december 2001 was Saudi-Arabië het 38ste exportland van Vlaanderen.

– *Buitenlands beleid*

De stabiliteit op het Arabisch schiereiland is de voornaamste bekommernis van Saudi-Arabië. De Saudi's willen een escalatie van het geweld voorkomen en zij steunen de gematigde aanpak van Egypte en Jordanië in het vredesproces in het Midden-Oosten. Begin 2002 lanceerde prins Abdallah een vredesvoorstel voor het Israëlisch-Palestijns conflict. Israël zou erkend worden als het zich terugtrekt uit de bezette Palestijnse gebieden en Oost-Jeruzalem.

Sedert 1997 tracht prins Abdallah de relaties met de buurlanden Iran, Jemen en de Golfstaten te verbeteren. Van 1990 tot 1995 leefde Saudi-Arabië op gespannen voet met Jemen als gevolg van de Golfoorlog en de éénmaking van Jemen. Het verdrag van Mekka in 1995 moest een kader scheppen voor een normalisering van de betrekkingen en het verdrag van Jeddah van juni 2000 betekende een spectaculaire stap in de toenadering tussen beide landen. Ook met Iran waren de betrekkingen na de Iraanse revolutie en de Iraans-Iraakse oorlog, bijna onbestaande. Vanaf 1997 trad een dooi in in de relaties. In april 2001 ondertekenden beide landen een akkoord voor samenwerking in de strijd tegen grensoverschrijdende criminaliteit, witwassen van geld, terrorisme en drugshandel. Irak vormt de uitzondering in het streven naar goed nabuurschap. Saudi-Arabië blijft gekant tegen Saddam Hoessein. De Saudi's willen dat hij de resoluties van de VN-Veiligheidsraad respecteert en controles op de productie van wapens toelaat. Zij zijn wel voorstander van een versoepeling van de economische sancties tegen Irak.

Saudi-Arabië moedigt de eenheid van de moslims aan en financiert de expansie van een zeer conservatieve islam. Het is medestichter van de Organisatie van de Islamitische Conferentie, de Islamitische Ontwikkelingsbank en de Internationale Islamitische Liga.

De Golfoorlog heeft de strategische banden met de Verenigde Staten versterkt. Amerikaanse troepen en militaire adviseurs verblijven in het land. Die dubbelzinnige alliantie die gebaseerd is op ge-

meenschappelijke belangen, is impopulair in de ogen van de bevolking.

De EU is de voornaamste handelspartner van Saudi-Arabië.

3. Ontstaan van de overeenkomsten

JEMEN

Begin 1997 werden de ontwerpteksten uitgewisseld tussen beide partijen. Na het ontvangen van commentaren en na diverse contacten met de Jemenitische ambassadeur in Brussel werd besloten om van 14 tot 16 december 1998 in Sana'a te onderhandelen. De onderhandelingen gingen over drie opmerkingen aan Jemenitische zijde en dertien amendementen vanwege de BLEU. De BLEU-delegatie slaagde erin de referentie naar investeringscertificaten te laten vallen, alsook de bescherming van de indirecte investeringen door het verdrag te bekomen. Bovendien werd een zo ruim mogelijke definitie van "returns" verkregen, evenals een duidelijke bepaling inzake een uitzondering van het "meest begunstigde natie"-beginsel voor regionale economische organisaties. Wat schadevergoeding voor eigendomsbeperking betreft, werd een oplossing gevonden voor de onmogelijkheid van intrestaanrekening in het shari'a-regime door reëvaluatie "rekening houdend met de situatie". Transferten werden losgekoppeld van fiscale zaken. Tot slot bekwam de BLEU de automatische "waiver" van nationale rechtspleging voor internationale arbitrage bij het Internationaal Centrum voor Regeling van Investeringsgeschillen (ICSID), de retroactiviteit inzake bescherming van investeringen gedaan vóór de inwerkingtreding van het verdrag en de stilzwijgende verlenging van het verdrag.

De onderhandelingen werden succesvol afgerond met de parafering van een akkoord. Nadien werden nog een aantal correcties aangebracht aan de geparafeerde tekst.

De overeenkomst werd op 3 februari 2000 in Brussel ondertekend door de federale staatssecretaris voor Buitenlandse Handel en de toenmalige Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

KOEWEIT

Van 1 tot 3 februari 1999 werden onderhandelingen gevoerd in Koeweit. Die onderhandelingen werden succesvol afgesloten met de parafering van de ontwerptekst.

De door Koeweit voorgestelde tekst kwam qua principes grosso modo overeen met de BLEU-typetekst, maar was eerder, naar Anglo-Amerikaans model, empirischer en pragmatischer gesteld. De Koeweiti wensten dat hun staat als investeerder zou vermeld worden wegens het zeer groot belang van de Kuwait Investment Authority (KIA) als investeerder.

De overeenkomst werd op 28 september 2000 in Brussel ondertekend door de federale staatssecretaris voor Buitenlandse Handel en de toenmalige Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

SAUDI-ARABIË

Een eerste onderhandelingsronde vond plaats in Brussel op 9 en 10 september 1997. Aangezien geen algehele overeenstemming kon worden bereikt over de hele ontwerptekst, werd een tweede onderhandelingsronde gehouden in Riyad op 22 april 1998. Er werd een voorwaardelijk akkoord bereikt in die zin dat de Saudi's zich het recht behielden om binnen de 3 maand verdere amendementen in te dienen. Dat gebeurde niet zodat het ontwerp uiteindelijk op 14 december 1999 in Riyad werd geparafeerd.

De BLEU-typetekst vormde de basis van de onderhandelingen. De Saudi's, die zich traditioneel reeds beter beschermd weten bij hun investeringen in het buitenland omdat de relevante wetgeving daar meestal beter ontwikkeld is, waren vooral geïnteresseerd in het luik "promotie" om zoveel mogelijk investeringen aan te trekken, teneinde hun industriële basis te diversifiëren. Tijdens de onderhandelingen werden alle punten die expliciete vermeldingen betroffen om de tekst duidelijk interpreteerbaar te maken, door de Saudi's als overbodig gezien en geschrapt. Hierdoor verliest de tekst aan leesbaarheid en gaat hij voorbij aan één van zijn betrachtingen, namelijk de promotie van investeringen, en aan één van zijn doelgroepen, namelijk potentiële investeerders die er hun rechten duidelijk in wensen terug te vinden. De belangrijkste twistpunten waren de expliciete vermelding van "indirecte investeringen" en de opname van de zogenaamde ICSID-clausule.

De ondertekening van de overeenkomst vond plaats op 22 april 2001 in Jeddah.

SPECIFIEKE BESPREKING VAN DE OVEREENKOMSTEN

1. Inhoud van de overeenkomsten

– *Typetekst van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU)*

Reeds gedurende meer dan dertig jaar sluit de BLEU overeenkomsten met landen die geen lid zijn van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), die de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen beogen. Daarom hebben de leden van de BLEU een tekst goedgekeurd die zij aan hun gesprekspartners voorstellen als basis van de onderhandelingen. Op 29 juni 1994 heeft de Vlaamse regering die typetekst aanvaard.

Die zogenaamde BLEU-tekst bepaalt principieel dat elke verdragspartij eender welke soort van investeringen door een natuurlijke persoon of een rechtspersoon met de nationaliteit van de andere partij op zijn grondgebied toelaat (artikelen 1 en 2 van de BLEU-tekst). Dit is de basis voor de bevordering van de investeringen. De bescherming vindt men terug in de artikelen 3 tot 6.

Artikel 3 bevat een bepaling van niet-discriminatie en van meest begunstigde natie. Het sluit wel de voorrechten van de investeerders van een derde staat uit, die verbonden zijn aan de deelneming aan een vrijhandelszone, een douane-unie, een gemeenschappelijke markt of een andere vorm van regionale economische organisatie.

Artikel 4 verbiedt elke maatregel van onteigening of nationalisatie, tenzij voor het openbaar nut, de veiligheid of het nationale belang van de contracterende partij en dan op voorwaarde dat de maatregel wettelijk en non-discriminatoir is en begeleid wordt door een gepaste en reële schadevergoeding. Dezelfde principes gelden voor schade ingevolge geweld.

Artikel 5 regelt de overmakingen van alle betalingen inzake investeringen en lonen, waarbij de vrije transfer met een eventuele vergunning als principe geldt.

Artikel 6 voorziet een subrogatie van een partij of een openbare instelling in de rechten en de vorderingen van investeerders met deze nationaliteit, indien die partij of instelling schadevergoeding heeft uitbetaald aan die investeerders op grond van een garantie voor een investering. De andere betrokken partij kan dan aan de subrogerende verzekeraar de wettelijke of de contractuele verplichtingen van de investeerder opleggen.

In artikel 8 worden de bijzondere overeenkomsten die vroeger tussen een partij en een investeerder van een andere partij werden gesloten, bevestigd. De bepalingen ervan vullen de algemene draagwijdte van deze type-overeenkomst aan. Met bijzondere overeenkomsten worden verbintenissen bedoeld die betrekking hebben op concrete investeringsprojecten.

De artikelen 9 en 11 regelen respectievelijk de procedure voor geschillen over investeringen tussen een investeerder van een partij en een andere partij en die tussen partijen inzake de interpretatie en de toepassing van deze type-overeenkomst.

Indien een minnelijke schikking onmogelijk blijkt te zijn, bepaalt artikel 9 dat door een arbitragerechtscollege een definitieve en bindende uitspraak over het geschil wordt gedaan. Geen enkele contracterende partij kan hierbij aanvoeren dat de investeerder vergoed wordt door een verzekering of garantie.

Artikel 11 bepaalt dat, na de mislukking van een minnelijke schikking via diplomatieke weg en via een gemengde commissie, een college van drie scheidsrechters wordt aangesteld. Elke partij duidt één scheidsrechter aan. Deze twee scheidsrechters duiden in onderling overleg een derde scheidsrechter als voorzitter van het college aan. Deze voorzitter is een onderdaan van een derde Staat. Indien de scheidsrechters niet op deze wijze kunnen worden aangesteld, kan een partij zulk verzoek richten tot de voorzitter of ondervoorzitter van het Internationaal Gerechtshof. De uitspraken van het college van scheidsrechters zijn definitief en bindend.

Wat de bevordering van de investeringen betreft, kunnen nog de artikelen 7 en 10 vermeld worden, die de meest gunstige regels ervoor laten gelden. Artikel 7 bepaalt dit ten opzichte van de nationale wetgeving van de partijen en van de bestaande en toekomstige internationale of andere overeenkomsten tussen de partijen. Artikel 10 voorziet de clausule van de meest begunstigde natie.

Artikel 12 stelt de investeringen die aan deze overeenkomst voorafgaan, gelijk met die na de inwerkingtreding ervan. De vroegere investeringen worden eveneens beschermd.

Artikel 13 bepaalt de duur en de inwerkingtreding van deze overeenkomst. Een termijn van tien jaar geldt, die zonder voorafgaande opzegging stilzwij-

gend verlengd wordt. De type-overeenkomst treedt een maand na de datum van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging in werking.

– *Vergelijking tussen de BLEU-typetekst en de overeenkomst met Jemen*

In artikel 4 "nationalisatie en onteigening" staat dat de investeerder van een overeenkomstsluitende partij die bevestigt dat een deel of het geheel van zijn investering werd onteigend, het recht heeft onverwijld te worden gehoord door de bevoegde rechtbank of administratieve overheid.

Voor de regeling van geschillen tussen investeerders en overeenkomstsluitende partijen (artikel 8) komen de Internationale Kamer van Koophandel in Parijs en het Arbitrage-instituut van de Kamer van Koophandel in Stockholm niet in aanmerking.

Er is een artikel 10 "intergouvernementele betrekkingen" ingevoegd waarin staat dat het bepaalde in de overeenkomst van toepassing is, ongeacht of de overeenkomstsluitende partijen diplomatieke of consulaire betrekkingen onderhouden of niet.

In artikel 12 "vorige investeringen" staat dat de overeenkomst niet van toepassing is op geschillen die ontstaan zijn vóór de inwerkingtreding.

De overeenkomst treedt in werking op de datum waarop beide overeenkomstsluitende partijen elkaar in kennis stellen dat aan de onderscheiden grondwettelijke procedures is voldaan (artikel 13).

De overeenkomst wordt stilzwijgend verlengd voor een periode van 10 jaar tenzij een overeenkomstsluitende partij uiterlijk één jaar vóór de einddatum schriftelijk te kennen geeft dat ze zich uit de overeenkomst terugtrekt.

In geval van verschil in uitlegging is de Engelse tekst doorslaggevend.

– *Vergelijking tussen de BLEU-typetekst en de overeenkomst met Koeweit*

In artikel 1 dient onder "investering" ook te worden verstaan de niet-uitgekeerde "opbrengst" die wordt geherinvesteerd en de door "liquidatie" verkregen bedragen. Onder "investeerder" wordt voor wat de Staat Koeweit betreft ook de regering van de Staat Koeweit bedoeld. Bovendien worden ook de begrippen "liquidatie", "vrij inwisselbare munt" en "zonder vertraging" omschreven.

In artikel 2 worden enkele punten toegevoegd. Zo wordt in punt 3 gesteld dat de overeenkomstsluitende partijen onderling overleg kunnen plegen op de manier die ze geschikt achten om de investeringen op hun onderscheiden grondgebied aan te moedigen en te bevorderen. Punt 4 behandelt de verzoeken betreffende binnenkomst, tijdelijk verblijf en tewerkstelling ten behoeve van sleutelpersoneel en punt 5 gaat over het vervoer van goederen of personen.

Artikel 3 "bescherming van investeringen" is ruimer met de verplichting om wetten, voorschriften enzovoort, die verband houden met de investeringen bekend te maken, het voorzien in doeltreffende middelen om aanspraken en rechten te doen gelden, het verbod om maatregelen op te leggen die de aankoop van materialen, energie e.d. beperken.

Ook de eigendomsberovende en -beperkende maatregelen worden veel ruimer omschreven. Er zijn aparte artikelen voor "vergoeding van schade of verliezen" (artikel 5) en "onteigening" (artikel 6).

In artikel 9 "regeling van geschillen tussen een overeenkomstsluitende partij en een investeerder" kan een geschil o.a. voorgelegd worden aan een scheidsgerecht opgericht volgens de arbitrageregels van eender welke scheidsrechterlijke instelling die de wederzijdse instemming heeft van de partijen bij het geschil. Een overeenkomstsluitende partij kan haar soevereine onschendbaarheid niet inroepen.

Artikel 11 "betrekkingen tussen de overeenkomstsluitende partijen" stelt dat het bepaalde in de overeenkomst van toepassing is ongeacht of de overeenkomstsluitende partijen diplomatieke of consulaire betrekkingen onderhouden of niet.

De overeenkomst blijft van kracht gedurende een periode van dertig jaar en ook daarna voor een overeenkomstig tijdvak of overeenkomstige tijdvakken tenzij ten minste één jaar vóór het verstrijken van een periode een overeenkomstsluitende partij de andere schriftelijk in kennis stelt van haar voornemen de overeenkomst te beëindigen. Investeringen die vóór de datum van beëindiging werden verricht, blijven onder haar toepassing vallen gedurende een termijn van twintig jaar na die datum.

In geval van verschil in uitlegging is de Engelse tekst doorslaggevend.

– *Vergelijking tussen de BLEU-typetekst en de Overeenkomst met Saudi-Arabië*

In artikel 1 worden onder "investeerder" voor wat Saudi-Arabië betreft, naast natuurlijke personen en vennootschappen, ook de regering van het Koninkrijk Saudi-Arabië en de financiële instellingen en autoriteiten ervan zoals het Saudi Arabian Monetary Agency, overheidsfondsen en andere soortgelijke in Saudi-Arabië bestaande overheidsinstellingen, vermeld.

In artikel 4 staat dat tegen het tijdstip van onteigening, nationalisatie of gelijkaardige maatregel of nog vóór dit tijdstip, op passende wijze in de nodige middelen moet voorzien zijn met het oog op de vaststelling en de betaling van schadeloosstelling.

De overmakingen (artikel 5) worden uitgevoerd tegen de wisselkoers die overeenkomt met de kruiselingse wisselkoers van de koersen die door het Internationaal Muntfonds zouden worden gehanteerd voor het omrekenen van de desbetreffende koersen in Bijzondere Trekkingsrechten.

Voor de regeling van geschillen tussen overeenkomstsluitende partijen wordt in artikel 9 bepaald dat een geschil wordt voorgelegd aan een scheidsgerecht wanneer een geschil binnen twaalf maanden niet via diplomatieke weg of door een gemengde commissie kan geregeld worden.

In artikel 10 van de overeenkomst over geschillen tussen een overeenkomstsluitende partij en een investeerder van de andere overeenkomstsluitende partij, worden de verschillende arbitrageorganismen niet expliciet vermeld. Er staat enkel dat een geschil kan onderworpen worden aan arbitrage krachtens het Verdrag inzake de beslechting van investeringsgeschillen tussen Staten en onderdanen van andere Staten van 18 maart 1965.

In artikel 11 staat dat de overeenkomst van toepassing is ongeacht of de overeenkomstsluitende partijen diplomatieke of consulaire betrekkingen onderhouden of niet. Tevens wordt gesteld dat ten aanzien van investeringen die werden gedaan vóór de datum waarop de overeenkomst wordt beëindigd, het bepaalde in de overeenkomst nog gedurende een tijdvak van twintig jaar te rekenen vanaf de datum van beëindiging van de overeenkomst, geldt.

In geval van geschil in uitlegging van de overeenkomst is de Engelse tekst doorslaggevend.

2. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Raad van State

In zijn advies d.d. 3 oktober 2001 sluit het Dagelijks Bestuur van de SERV zich aan bij het ontwerp van decreet.

In zijn advies d.d. 28 maart 2002 stelt de Raad van State dat het geen aanbeveling verdient om in één ontwerp de instemming te vragen met verschillende verdragen wanneer de tekst van die verdragen niet volledig identiek is. In de toekomst zal rekening gehouden met die aanbeveling, maar vermits het hier gaat om verdragen die al enige tijd geleden werden gesloten met landen uit dezelfde regio, werd toch geopteerd voor één ontwerp van decreet. In dat ontwerp van decreet is wel voor elke overeenkomst een afzonderlijk artikel opgenomen. De leden van het Vlaams Parlement hebben dus de kans om één overeenkomst of meerdere overeenkomsten af te wijzen door tegen één artikel of meerdere artikelen te stemmen.

De Raad van State merkt ook op dat verdragen gesloten worden door de bevoegde regeringen maar dat zij dat doen namens de rechtspersonen waarvan zij de uitvoerende macht zijn of voor wie zij optreden. De verdragsluitende partijen zijn in het geval van de overeenkomst met Jemen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Jemen. De Raad van State heeft hier volkomen gelijk. De opeenvolgende Vlaamse ministers bevoegd voor het Buitenlands Beleid hebben trouwens reeds meerdere keren aan het federale ministerie van Buitenlandse Zaken gevraagd om in de toekomst geen overeenkomsten te sluiten met de regering van een bepaald land. Toch zijn wij van mening dat hier de officiële terminologie uit de verdragstekst moet gebruikt worden.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting,

Jaak GABRIELS

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met :

1. de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Jemen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 3 februari 2000 ;

2. de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de staat Koeweit inzake de wederzijdse bescherming en bevordering van investeringen, ondertekend in Brussel op 28 september 2000 ;

3. de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en het koninkrijk Saudi-Arabië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Jeddah op 22 april 2001

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Jemen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 3 februari 2000, zal volkomen gevolg hebben.

Artikel 3

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de staat Koeweit inzake de wederzijdse bescherming en bevordering van investeringen, ondertekend in Brussel op 28 september 2000, zal volkomen gevolg hebben.

Artikel 4

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en het koninkrijk Saudi-Arabië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Jeddah op 22 april 2001, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid,

Paul VAN GREMBERGEN

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

SERV
SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD
VAN VLAANDEREN

Brussel, 3 oktober '01
RVP/IT/01-012

De Heer Herbert TOMBEUR
Directeur
Administratie Buitenlands Beleid
Boudewijnlaan 30

1000 BRUSSEL

Mijnheer de Directeur,

Betreft: definitieve goedkeuring van het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomsten tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en respectievelijk Jemen, Koeweit en Saudi-Arabië, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen

De Vlaamse sociale partners zijn zich bewust van het belang van internationale investeringsakkoorden.

Het Dagelijks Bestuur van de SERV heeft het ontwerp van decreet gelezen en sluit zich daar bij aan.

In de hoop u hiermee van dienst te zijn geweest, teken ik,

Met de meeste hoogachting,

Pieter KERREMANS,
Administrateur-generaal

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 33.171/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 14 maart 2002 door de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende instemming met

1. de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Jemen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 3 februari 2000,

2. de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de staat Koeweit inzake de wederzijdse bescherming en bevordering van investeringen, ondertekend in Brussel op 28 september 2000,

3. de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en het koninkrijk Saudi-Arabië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Jeddah op 22 april 2001",

heeft op 28 maart 2002 het volgende advies gegeven :

1. Het verdient geen aanbeveling om in één ontwerp de instemming te vragen met verschillende verdragen wanneer de tekst van die verdragen niet volledig identiek is, zoals in casu het geval is.

2. De goed te keuren overeenkomst met betrekking tot de Republiek Jemen is, blijkens de bewoordingen van het opschrift een "overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Regering van de Republiek Jemen".

Hoewel van het opschrift van die overeenkomst niet anders dan in dezelfde bewoordingen melding kan worden gemaakt in het opschrift en in artikel 2 van het voorontwerp van decreet, kan hier opnieuw de gelegenheid te baat genomen worden om erop te wijzen dat, zo verdragen weliswaar worden gesloten door de bevoegde regeringen, zij dat doen namens de rechtspersonen waarvan zij de uitvoerende macht zijn of voor wie zij optreden. De verdragsluitende partijen zijn hier dan ook de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Jemen (en bijgevolg niet de Regering van de Republiek Jemen).

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
	G. SCHRANS, A. SPRUYT,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. L. VAN CALENBERGH, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS M. VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Jemen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 3 februari 2000, zal volkomen gevolg hebben.

Artikel 3

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de staat Koeweit inzake de wederzijdse bescherming en bevordering van investeringen, ondertekend in Brussel op 28 september 2000, zal volkomen gevolg hebben.

Artikel 4

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en het koninkrijk Saudi-Arabië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Jeddah op 22 april 2001, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 6 december 2002.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting,

Jaak GABRIELS

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 :

OVEREENKOMST

TUSSEN

DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE

EN

DE REGERING VAN DE REPUBLIEK JEMEN

INZAKE

DE WEDERZIJDSE BEVORDERING EN BESCHERMING VAN INVESTERINGEN

OVEREENKOMST
TUSSEN
DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE
EN
DE REGERING VAN DE REPUBLIEK JEMEN
INZAKE
DE WEDERZIJDSE BEVORDERING EN BESCHERMING VAN INVESTERINGEN

DE REGERING VAN HET KONINKRIJK BELGIË,
handelend mede in naam van de Regering van het Groothertogdom Luxemburg,
krachtens bestaande overeenkomsten,
de Vlaamse Regering,
de Waalse Regering,
en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
enerzijds,

en

DE REGERING VAN DE REPUBLIEK JEMEN,
anderzijds,

(hierna te noemen "de Overeenkomstsluitende Partijen"),

VERLANGENDE hun economische samenwerking te versterken door gunstige voorwaarden te scheppen voor investeringen door onderdanen van een Verdragsluitende Partij op het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partij en in het besef dat de aanmoediging en wederzijdse bescherming van investeringen die zijn gegrond op de investeringswetten en -reglementeringen van elke Overeenkomstsluitende Partij en op deze overeenkomst, een stimulans zijn voor investeringsinitiatieven die de welvaart van beide Overeenkomstsluitende Partijen ten goede komen,

ZIJN het volgende overeengekomen :

ARTIKEL 1

Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van deze Overeenkomst betekent de term :

1. "investering" :

   Alle soorten eigendommen of vermogensbestanddelen die rechtstreeks of onrechtstreeks worden geïnvesteerd of geherinvesteerd door een investeerder of investeerders van een Overeenkomstsluitende Partij op het Grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij overeenkomstig de wetten en reglementeringen van die Partij.

   Zonder het toepassingsgebied van het voorgaande te beperken, omvat de term "investering" met name, doch niet uitsluitend :

   a) roerende en onroerende goederen, alsmede rechten ermee verbonden voor zover ze kunnen worden geïnvesteerd ;

   b) aandelen, obligaties, aandelenbezit of alle andere schuldinstrumenten dan wel staatspapieren in het algemeen die verband houden met een investering ;

   c) schulden en lopende rentes die een economische waarde hebben die verband houden met een investering dan wel geherinvesteerde opbrengsten en vermogensaanwas ;

   d) auteursrechten, handelsmerken, octrooien, tekeningen of modellen van nijverheid of andere rechten van intellectuele of industriële eigendom, technische werkwijzen en fabrieksgeheimen, handelsnamen en goodwill die verbonden zijn met een investering ;

   e) welke economische rechten ook die door de wet worden toegekend of voortvloeien uit een contract en welke licentie en franchise ook die worden toegekend overeenkomstig de van kracht zijnde bepalingen en toepasselijk zijn op economische activiteiten.

   f) elke waardeverhoging van de oorspronkelijke investering.

2. "Investeerder" : elke natuurlijke persoon of elke rechtspersoon die wordt opgericht in overeenstemming met de wetgeving van een Overeenkomstsluitende Partij en investeert op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij.

3. "Opbrengst" : de uit een investering verworven inkomsten die de vrucht zijn van een activiteit op het grondgebied van de betrokken Overeenkomstsluitende Partij, en met name winst, rente, vermogensaanwas, dividenden, royalty's en vergoedingen.

4. a) "grondgebied" : wat de Republiek Jemen betreft, het grondgebied dat onder haar soevereiniteit staat, met inbegrip van, naast de gebieden die binnen haar landsgrenzen vallen, eilanden, territoriale wateren, de exclusieve economische zone en ook het continentale plat en andere zeegebieden waarover zij soevereiniteit en rechtsmacht uitoefent in overeenstemming met de internationale wetgeving.

b) "grondgebied" : wat de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie betreft, het grondgebied van het Koninkrijk België en het grondgebied van het Groothertogdom Luxemburg evenals de zeegebieden, d.w.z. de gebieden op en onder zee die zich voorbij de territoriale wateren van de betreffende Staten uitstrekken en waarin deze, overeenkomstig het internationaal recht, soevereine rechten en rechtsmacht uitoefenen met het oog op de opsporing, de winning en het behoud van de natuurlijke rijkdommen.

ARTIKEL 2

Bevordering en bescherming van investeringen

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij moedigt investeringen van investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij op haar grondgebied aan.

2. Elke Overeenkomstsluitende Partij verzekert te allen tijde de eerlijke en rechtvaardige behandeling van rechtstreekse of onrechtstreekse investeringen door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij en verzekert dat het beheer, de instandhouding, het gebruik, de omzetting, het genot of de overdracht van rechtstreekse of onrechtstreekse investeringen op haar grondgebied door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij, alsook bedrijven of ondernemingen waarin deze investeringen werden gedaan, geenszins aan ongerechtvaardigde of discriminatoire maatregelen worden onderworpen.

3. Elke Overeenkomstsluitende Partij handhaaft op haar grondgebied een juridisch kader dat investeerders blijvende rechtszekerheid garandeert, met inbegrip van de naleving te goeder trouw van alle verbintenissen die overeenkomstig haar wetten zijn gemaakt met betrekking tot elke investeerder in het bijzonder.

4. Veranderingen in de juridische vorm van een investering laten haar benaming als "investering" ter fine van deze overeenkomst niet onverlet.

ARTIKEL 3

Nationale behandeling, meest begunstigde natie

1. Een Overeenkomstsluitende Partij biedt op haar eigen grondgebied aan investeerders en investeringen van de andere Overeenkomstsluitende Partij volledige juridische bescherming en een rechtvaardige behandeling die niet minder gunstig is dan die welke deze Partij aan haar eigen investeerders dan wel aan de investeerders van een derde Staat verleent.

2. Het bepaalde in lid (1) van dit Artikel verwijst niet naar de voordelen en voorrechten die een Overeenkomstsluitende Partij kan waarborgen aan investeerders van een derde Staat op grond van zijn lidmaatschap van een Douane- of Economische Unie, een gemeenschappelijke markt, een vrijhandelszone of iedere andere vorm van regionale economische organisatie of overeenkomsten ter vermijding van dubbele belasting.

ARTIKEL 4

Nationalisatie of onteigening

1. Investeringen worden niet in rechte of in feite, rechtstreeks of onrechtstreeks, genationaliseerd, onteigend, opgevorderd of onderworpen aan gelijk welke maatregelen die geheel of gedeeltelijk een soortgelijke uitwerking hebben op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, tenzij ze worden getroffen voor publieke doeleinden of in het nationaal belang, tegen onmiddellijke en rechtvaardige schadeloosstelling en op voorwaarde dat die maatregelen worden genomen op een niet-discriminatoire grond en overeenkomstig alle wettelijke bepalingen en procedures, met inbegrip van specifieke verbintenissen.

2. Billijke schadeloosstelling wordt vastgesteld op grond van de echte marktwaarde onmiddellijk voordat de beslissing tot nationalisatie of onteigening wordt genomen of bekendgemaakt.

3. De schadeloosstelling zal als onmiddellijk worden beschouwd als ze plaatsheeft zonder onnodige vertraging.

4. Indien er onnodige vertraging optreedt, wordt op verzoek van de investeerder een nieuwe schatting uitgevoerd met het oog op een rechtzetting.

5. Een investeerder van een Overeenkomstsluitende Partij die bevestigt dat een deel of het geheel van zijn investering werd onteigend, heeft het recht onverwijld te worden gehoord door de bevoegde rechtbank of de administratieve overheid van de Partij waar de investering tot stand werd gebracht, opdat kan worden vastgesteld of bedoelde onteigening heeft plaatsgevonden, en indien zulks het geval is, of de onteigening en elke schadeloosstelling daartoe voldoen aan de wet en de reglementering alsook aan de grondbeginselen van deze Overeenkomst en om tevens beslissingen te treffen omtrent andere daarmee verband houdende zaken.

6. Bij gebreke van een overeenkomst tussen de investeerder en de bevoegde overheid, wordt het bedrag van de schadeloosstelling vastgesteld overeenkomstig de procedures voor geschillenbeslechting krachtens Artikel 8 van deze Overeenkomst. De schadeloosstelling is vrij overdraagbaar krachtens Artikel 6 van deze Overeenkomst.

7. Het bepaalde in lid 1 van dit artikel geldt ook voor investeringswinsten.

ARTIKEL 5

Schadeloosstelling voor schade of verliezen

Aan investeerders van een Overeenkomstsluitende Partij die met betrekking tot hun investeringen op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij verlies of schade lijden wegens oorlog, andere vormen van gewapende conflicten, een noodtoestand, burgerlijke onlusten, ongeregeldheden of andere soortgelijke incidenten, verleent de Overeenkomstsluitende Partij waar de investeringen werden gedaan aan de investeerders met betrekking tot verliezen of schade een schadeloosstelling die niet minster gunstig is dan die welke zij aan haar eigen onderdanen of aan de investeerders van de meest begunstigde natie verleent.

ARTIKEL 6

Overmaking van Kapitaal - Winsten en opbrengsten

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij verleent de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij de toelating om alle betalingen zonder onnodige vertraging in om het even welke munt naar het buitenland over te maken.

   Deze betalingen omvatten in het bijzonder :

   a) geïnvesteerd kapitaal, met inbegrip van geherinvesteerde opbrengsten die worden gebruikt om de investering te behouden en te verhogen ;

   b) netto-inkomsten, dividenden, royalty's, uitkeringen voor bijstand en technische diensten, rentes en andere winsten voortvloeiend uit de investering ;

   c) inkomsten voortvloeiend uit de gehele of gedeeltelijke verkoop of de gehele of gedeeltelijke liquidatie van een investering ;

   d) bedragen die nodig zijn voor betalingen volgens een contract, met inbegrip van de fondsen voor de terugbetaling van leningen die verband houden met een investering en de betaling van aanverwante rentes ;

   e) schadeloosstelling krachtens Artikelen (4) en (5) alsook betalingen betreffende een geschil dat verband houdt met een investering ;

   f) lonen en vergoedingen betaald aan de onderdanen van de andere Overeenkomstsluitende Partij voor arbeid en diensten die in verband met een investering werden gepresteerd.

2 Zonder beperkingen te stellen aan de werkingssfeer van Artikel 3 (2) van deze Overeenkomst, zijn de waarborgen in Artikel 6 ten minste gelijk aan die welke worden verleend aan investeerders van de meest begunstigde natie.

3. De onderdanen van elke Overeenkomstsluitende Partij die uit hoofde van een investering toelating hebben gekregen om op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij te werken, is het tevens toegestaan een passend deel van hun verdiensten over te maken naar hun land van herkomst.

4. De overmakingen dienen te geschieden in een vrij inwisselbare munt aan de koers die op de datum van overmaking van toepassing is op contante transacties in de gebruikte munt.

5. Elke Overeenkomstsluitende Partij verleent de toelating die vereist is om de overmaking onverwijld uit te voeren, zonder andere lasten dan de gebruikelijke taksen en kosten.

ARTIKEL 7

Subrogatie

1. Indien een Overeenkomstsluitende Partij of één van haar instellingen een waarborg heeft verleend ten aanzien van niet-commerciële risico's voor een investering van één van haar investeerders op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij en op grond

van die waarborg een betaling heeft gedaan aan voornoemde investeerder, heeft de eerstgenoemde Overeenkomstsluitende Partij of haar instelling die de waarborg heeft verleend het recht in de rechten van de investeerder te treden.

2. Een dergelijke garant mag geen andere rechten uitvoeren dan die welke de investeerder had mogen uitoefenen.

3. Een geschil tussen het gastland en een dergelijke garant wordt geregeld volgens het bepaalde in Artikel (8) van deze Overeenkomst.

ARTIKEL 8

Regeling van geschillen tussen investeerders en Overeenkomstsluitende Partijen

1. Elke geschil, met inbegrip van geschillen betreffende het bedrag van de schadeloosstelling, tussen de Overeenkomstsluitende Partij en de investeerder van de andere Overeenkomstsluitende Partij, dient zoveel mogelijk bij minnelijke schikking te worden geregeld.

2. Indien de investeerder en een juridisch competente instantie van de andere Overeenkomstsluitende Partij een investeringsovereenkomst hebben gesloten, is de procedure waarin een dergelijke investeringsovereenkomst voorziet, van toepassing.

3. Wanneer een dergelijk geschil niet binnen de zes maanden vanaf de datum van het schriftelijk verzoek tot regeling in der minne kan worden geregeld, kan het, naar keuze van de investeerder, ter regeling worden voorgelegd aan :

   a) de bevoegde rechtbank van de ontvangende Overeenkomstsluitende Partij die territoriale bevoegdheid heeft ; of

   b) een ad-hoc arbitragehof, ingesteld volgens de arbitrageregels van de ontvangende Overeenkomstsluitende Partij ; of

   c) een ad-hoc arbitragehof ingesteld volgens het arbitragereglement van de Commissie van de Verenigde Naties voor Internationaal Handelsrecht (UNCITRAL) ; of

   d) het Internationaal Centrum voor Regeling van Investeringsgeschillen (ICSID) dat de arbitrageregels en -procedures toepast volgens het Verdrag van Washington van 18 maart 1965 tot regeling van investeringsgeschillen tussen Staten en onderdanen van andere Staten.

4. Elke Overeenkomstsluitende Partij geeft daartoe haar voorafgaande en onherroepelijke toestemming elk geschil aan zodanige arbitrage te onderwerpen. Deze toestemming houdt in dat beide Partijen afstand doen van het recht om de uitputting van alle nationale administratieve en rechtsmiddelen te verzoeken.

5. Geen van de bij een geschil betrokken Overeenkomstsluitende Partij zal in enig stadium van de arbitrageprocedure of van de uitvoering van een scheidsrechterlijke uitspraak, als verweer kunnen aanvoeren dat de investeerder die tegenpartij is bij het geschil, een vergoeding ter uitvoering van een verzekeringspolis of van de in artikel 7 van deze Overeenkomst vermelde waarborg heeft ontvangen, die het geheel of een gedeelte van zijn verliezen dekt.

ARTIKEL 9

Regeling van geschillen tussen Overeenkomstsluitende Partijen

1. Enig geschil dat kan ontstaan tussen de Overeenkomstsluitende Partijen betreffende de uitlegging of de toepassing van deze Overeenkomst dient in de mate van het mogelijke bij minnelijke schikking via onderhandelingen te worden geregeld.

2. Wanneer het geschil niet kan worden geregeld binnen zes maanden vanaf de datum waarop een Overeenkomstsluitende Partij naar de andere Overeenkomstsluitende Partij een schriftelijk verzoek om te onderhandelen heeft gezonden , wordt het geschil op verzoek van één der Overeenkomstsluitende Partijen overeenkomstig het bepaalde in dit artikel voorgelegd aan een scheidsgerecht ad hoc.

3. Het scheidsgerecht is samengesteld uit drie scheidsmannen. Elke Overeenkomstsluitende Partij benoemt een scheidsman binnen twee maanden vanaf de datum waarop om arbitrage is verzocht. Beide scheidsmannen benoemen binnen twee maanden de derde scheidsman die als voorzitter van het scheidsgerecht optreedt.

4. Indien binnen de tijdspanne als vermeld in lid (3) van dit artikel, de benoemingen niet worden verricht, kan een der Overeenkomstsluitende Partijen bij ontstentenis van een andere regeling, de President van het Internationale Gerechtshof verzoeken de benoemingen te verrichten. Indien de President van dit Gerechtshof onderdaan is van een Overeenkomstsluitende Partij of indien hij om een andere reden verhinderd is de benoemingen te verrichten, wordt deze taak waargenomen door de Vice-President. Indien de Vice-President van dit Gerechtshof onderdaan is van een Overeenkomstsluitende Partij of indien hij in de onmogelijkheid verkeert de benoemingen te verrichten, wordt het in dienstjaren oudste Lid van het Internationale Gerechtshof dat geen onderdaan is van een van de Overeenkomstsluitende Partijen verzocht de benoemingen te verrichten.

5. Het scheidsgerecht doet uitspraak bij meerderheid van stemmen en de uitspraak is bindend. Elke Overeenkomstsluitende Partij draagt de honoraria en de kosten van de door haar benoemde scheidsman alsmede de met de procedure verband houdende vertegenwoordigingskosten. De honoraria van de President en alle andere kosten worden gelijkelijk door de Overeenkomstsluitende Partijen gedragen.

6. Het scheidsgerecht stelt zijn eigen procedureregels vast.

ARTIKEL 10

Intergouvernementele betrekkingen

Het bepaalde in deze Overeenkomst is van toepassing, ongeacht of de Overeenkomstsluitende Partijen diplomatieke of consulaire betrekkingen onderhouden of niet.

ARTIKEL 11

Toepassing van andere bepalingen

1. Indien deze Overeenkomst en een andere internationale overeenkomst waarbij beide Overeenkomstsluitende Partijen ondertekenende partij zijn, met betrekking tot enige aangelegenheid een regeling bevat, zijn de meest gunstige bepalingen van toepassing op de Overeenkomstsluitende Partijen en hun investeerders.

2. Wanneer een Overeenkomstsluitende Partij aan de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij overeenkomstig haar wetten en voorschriften dan wel uit hoofde van het bepaalde in een specifiek contract, een investeringsvergunning of een overeenkomst, een gunstiger behandeling verleent dan die waarin het bepaalde in deze Overeenkomst voorziet, is in dat bepaalde geval de gunstigste behandeling van toepassing.

ARTIKEL 12

Vorige investeringen

De Overeenkomst is eveneens van toepassing op de investeringen die vóór de inwerkingtreding ervan werden gedaan door investeerders van een Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij overeenkomstig de wetten en voorschriften van laatstgenoemde Overeenkomstsluitende Partij. Ze is evenwel niet van toepassing op geschillen die zijn ontstaan vóór de inwerkingtreding van de Overeenkomst.

ARTIKEL 13

Inwerkingtreding

De Overeenkomst treedt in werking op de datum waarop beide Overeenkomstsluitende Partijen elkaar ervan in kennis stellen dat aan de onderscheiden grondwettelijke procedures is voldaan.

ARTIKEL 14

Duur en beëindiging

1. De Overeenkomst blijft van kracht gedurende een tijdvak van tien jaar vanaf de datum van kennisgeving als bedoeld in artikel 13 hiervoor en wordt stilzwijgend verlengd voor een tijdvak van tien jaar, tenzij een Overeenkomstsluitende Partij uiterlijk een jaar vóór de einddatum van de Overeenkomst schriftelijk te kennen geeft dat ze zich uit de Overeenkomst terugtrekt.

2. Wanneer een investering tot stand kwam vóór de einddatum van de Overeenkomst als vermeld in lid (1) van dit artikel, blijft het bepaalde in de artikelen 1 tot 13 van deze Overeenkomst ten aanzien van zodanige investering nog gedurende een tijdvak van tien jaar van kracht, te rekenen vanaf de voormelde datum.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe naar behoren gemachtigd door hun onderscheiden Regeringen, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

GEDAAN te Brussel, op 3 februari 2000, in twee oorspronkelijke exemplaren elk in de Nederlandse, de Franse, de Engelse en de Arabische taal, alle teksten gelijkelijk authentiek. In geval van verschil in uitlegging is de Engelse tekst doorslaggevend.

VOOR DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE :

Voor de Regering van het Koninkrijk België, handelend mede in naam van de Regering van het Groothertogdom Luxemburg :

Pierre CHEVALIER
Staatssecretaris voor Buitenlandse Handel

Voor de Vlaamse Regering :

Johan SAUWENS
Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport

VOOR DE REGERING VAN DE REPUBLIEK JEMEN :

Voor de Waalse Regering :

Voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering :

AGREEMENT

BETWEEN

THE BELGO-LUXEMBOURG ECONOMIC UNION

AND

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF YEMEN

ON THE

RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS

AGREEMENT
BETWEEN
THE BELGO-LUXEMBOURG ECONOMIC UNION
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF YEMEN
ON THE
RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS

THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF BELGIUM,
Acting both in its own name and in the name of
the Government of the Grand-Duchy of Luxembourg, by virtue of the existing agreements,
the Walloon Government,
the Flemish Government,
and the Government of the Brussels-Capital Region,
on the one hand,

and

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF YEMEN,
on the other hand,

(hereinafter referred to as "the Contracting Parties")

DESIRING to strengthen their economic cooperation by creating favourable conditions for investments by nationals of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party and acknowledging that offering encouragement and mutual protection to investments based on the investment laws and regulations in effect in each Contracting Party and on this agreement will contribute to stimulating investment ventures, which foster the prosperity of both Contracting Parties,

HAVE agreed as follows :

ARTICLE 1

Definitions

For the purpose of this agreement :

1. The term "investment" shall mean any kind of property or asset directly or indirectly invested or reinvested by an investor or investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in conformity with the laws and regulations of that Party.

   Without limiting the scope of the foregoing, the terme "investment" comprises in particular, but not exclusively :

   a) Movable and immovable property as well as rights related thereto to the extent that they can be invested ;

   b) Shares, debentures, equity holdings or any other debt instruments as well as public securities in general related to an investment ;

   c) Debts and interests accrued having an economic value connected with an investment as well as reinvested incomes and capital gains ;

   d) Copyright, trade marks, patents, industrial designs and other intellectual or industrial property rights, know-how and trade secrets, trade names and goodwill which are connected with an investment ;

   e) Any economic rights accorded by the law or arising from a contract and any license and franchise granted in accordance with the provisions in force and applicable to economic activities ;

   f) Any increase in value of the original investment.

2. The term "investor" shall mean any natural or legal person constituted under the law of a Contracting Party and investing in the territory of the other Contracting Party.

3. The term "returns" shall mean the proceeds of an investment as a result of an activity in the territory of the Contracting Party involved, including in particular profits, interests, capital gains, dividends, royalties or payments.

4. a) The term "territory" shall mean, for the Republic of Yemen, territory which comes under its sovereignty including, in addition to the zones contained within its land boundaries, islands, territorial sea, exclusive economic zone and also the continental shelf and other maritime areas over which it has sovereignty and jurisdiction according to the international law.

   b) The term "territory" shall apply, for the Belgo-Luxembourg Economic Union, to the territory of the Kingdom of Belgium and to the territory of the Grand-duchy of Luxembourg as well as the maritime areas, i.e. the marine and underwater areas which extend beyond the territorial waters, of the states concerned upon which the latter exercise in accordance with international law, their sovereign rights and their jurisdictions for the purpose of exploring, exploiting and preserving natural resources.

ARTICLE 2

Promotion and protection of investment

1. Each Contracting Party shall encourage the investors of the other Contracting Parties to invest in its territory.

2. Each Contracting Party shall at all times ensure just and fair treatment of direct or indirect investments by investors of the other Contracting Party and shall ensure that the management, maintenance, use, transformation, enjoyment or assignment of direct or indirect investment made in its territory by the investors of the other Contracting Party, as well as companies, enterprises in which these investments have been made, shall in no way be subject to unjustified or discriminatory measures.

3. Each Contracting Party shall maintain in its territory a legal framework to guarantee to investors the continuity of legal treatment, including the compliance in good faith, of all undertakings occurred with regard to each specific investor in accordance with its laws.

4. Changes in the legal form of an investment shall not affect its designation as "investment" for the purpose of this agreement.

ARTICLE 3

National Treatment, most favoured nation Clause

1. A Contracting Party within its own territory shall offer the investors and investments of the other Contracting Party full legal protection and fair treatment no less favourable than what is accorded to its own investors or than what is granted to investors of a third State.

2. The provisions in paragraph (1) of this Article do not refer to the advantages and privileges which a Contracting Party may guarantee to investors of a third State by virtue of its membership of a Customs or Economic union, common market, free trade zone, or any other form of regional economic organization or under agreements signed to prevent the double taxation.

ARTICLE 4

Nationalization or Expropriation

1. Investments shall not be "de jure" or "de facto", directly or indirectly, nationalized, expropriated, requisitioned or subjected to any measures having totally or partly an equivalent effect in the territory of the other Contracting Party, except for public purposes or national interest, against immediate and just compensation and provided that these measures are taken on a non-discriminatory basis and in conformity with all legal provisions and procedures, including specific commitments.

2. Fair compensation shall be established on the basis of real market value prevalent prior to the time upon which the decision to nationalize or expropriate is taken or made public.

3. Compensation shall be deemed as immediate if it takes place without undue delay.

4. In case of an undue delay, there will be a re-evaluation at the request of the investor, in order to compensate for this situation.

5. An investor of either Party that asserts that all or part of his investment has been expropriated shall have the right for a prompt hearing by the competent court or administrative authority of the Party where the investment was established, in order to determine whether any such expropriation has occurred, and if so, whether such expropriation, and any compensation thereof are conforming to the law and regulation and to the fundamentals of this Agreement, and to decide all other matters relating thereto.

6. In the absence of an agreement between the investor and the competent authority, the amount of compensation shall be established in accordance with the procedures for dispute settlement pursuant to Article 8 of this Agreement. Compensation shall be freely transferable pursuant to Article 6 of this Agreement.

7. The provisions of Paragraph 1 of this Article shall also apply to investment profits.

ARTICLE 5

Compensation for Damage or Loss

Should investors of a Contracting Party incur losses or damages on their investments in the territory of the other Contracting Party due to war, other form of armed conflict, state of emergency, civil strife, riot or other similar incidents, the Contracting Party where investments have been established shall offer the investors compensation in respect of such losses or damages not less favourable than what is offered to its own nationals or to the investors of the most favoured nation.

ARTICLE 6

Transfer of Capital - Profits and Returns

1. Each Contracting Party shall allow the investors of the other Contracting Party to transfer abroad all payments, without undue delay, in any convertible currency.

   These payments include more particularly :

   a) Invested capital, including reinvested returns used to maintain and increase the investment ;

   b) Net income, dividends, royalties, payments for assistance and technical services, interests and other profits gained by the investment ;

c) Earnings derived from the total or the partial sale or the total or the partial liquidation of an investment ;

d) Amounts necessary for payments under a contract, including funds to repay loans connected to an investment and the payment of related interests ;

e) Compensation pursuant to Articles (4) and (5) as well as payments arising out of a dispute related to an investment ;

f) Remuneration and allowances paid to the nationals of the other Contracting Party for work and services rendered in connection to an investment.

2. Without limiting the scope of Article 3 (2) of this Agreement, the guarantees referred to in Article six shall at least be equal to those granted to the investors of the most favoured nation.

3. The nationals of each Contracting Party who have been authorized to work in the territory of the other Contracting Party in connection with an investment shall also be permitted to transfer an appropriate portion of their earnings to their country of origin.

4. Transfers shall be made in a freely convertible currency at the rate applicable on the day transfers are made to cash transactions in the currency used.

5. Each Contracting Party shall issue the authorizations required to ensure that the transfers can be made without undue delay, with no other expenses than the usual taxes and costs.

ARTICLE 7

Subrogation

1. In the event that a Contracting Party or an institution thereof has provided a guarantee with respect to non-commercial risks for an investment established by one of its investors in the territory of the other Contracting Party, and has made payment to the said investor on the basis of that guarantee, the said Contracting Party or its institution which provided the guarantee shall have the right to subrogate the investor in all the rights given to him.

2. Such guarantor shall not be entitled to exercise any rights other than those which the investors should have been entitled to exercise.

3. Dispute between the host country and such guarantor shall be settled in accordance with the provisions of Article (8) of this Agreement.

ARTICLE 8

Settlement of disputes between investors and Contracting Parties

1. Any dispute which may arise between a Contracting Party and the investor of the other Contracting Party on investment, including disputes relating to the amount of compensation, shall be settled amicably as far as possible.

2. If the investor and a legally competent entity of the other Contracting Party have made an investment agreement, the procedure foreseen in such investment agreement shall apply.

3. In the event such dispute cannot be settled amicably within six months from the date of written request for settlement, the investor in question may submit at his own discretion, the dispute for settlement to :

   a) the host Contracting Party's competent court having territorial jurisdiction ; or

   b) an ad hoc arbitration tribunal set up, in compliance with the arbitration rules of the host Contracting Party ; or

   c) an ad hoc arbitration tribunal, in compliance with the arbitration regulation of the UN Commission of International Trade Law (UNCITRAL) ; or

   d) the International Centre for Settlement of Investment Disputes (I.C.S.I.D.) applying the arbitration rules or procedures under the Washington convention of 18 March 1965 on the settlement of the investment disputes between States and nationals of other States.

4. To this end, each Contracting Party agrees in advance and irrevocably to the settlement of any dispute by this type of arbitration. Such consent implies that both parties waive the right to demand that all domestic administrative or judiciary remedies be exhausted.

5. At any stage of the arbitration proceedings or of the execution of an arbitral award, none of the Contracting Parties involved in a dispute shall be entitled to raise as an objection the fact that the investor who is the opposing party in the dispute has received compensation totally or partly covering his losses pursuant to an insurance policy or to the guarantee provided for in Article 7 of this agreement.

ARTICLE 9

Settlement of disputes between Contracting Parties

1. Any dispute which may arise between the Contracting Parties relating to interpretation and application of this Agreement shall, as far as possible be settled amicably through negotiations.

2. In the event that the dispute cannot be settled within six months from the date upon which a Contracting Party has dispatched to the other Contracting Party a written request for negotiation, the dispute shall, at the request of either Contracting Party, be submitted to an ad hoc arbitration tribunal as provided for in this article.

3. The arbitration tribunal shall be constituted of three arbitrators. Each of the Contracting Parties shall appoint one arbitrator within two months from the date upon which the request for arbitration is served. The two arbitrators shall, within two months, appoint the third arbitrator who shall act as the president of the tribunal.

If, within the period specified in Paragraph (3) of this Article, the appointments have not been made, either Contracting Party may, in default of an other arrangement, request the President of the International Court of Justice to make the appointments. In the event that the President of the Court is a national of one of the Contracting Parties or if it is, for any reason, impossible for him to make the appointments, the task shall be then assumed by the Vice-President. If the Vice-President of the Court is a national of either Contracting Party, or if he is unable to make the appointments, the most senior member of the International Court of Justice who is not a national of one of the Contracting Parties shall be invited to make the appointments.

The arbitration tribunal shall render its award by a majority of votes, and the award shall be binding. Each contracting party shall pay the fees and expenses of its own arbitrator and any charges incurred in connection to its representation at the proceedings. The President's fees and any other charges shall be equally borne by the Contracting Parties.

The arbitration tribunal shall lay down its own procedures.

ARTICLE 10

Relations between Governments

ıe provisions of this Agreement shall be applied whether or not the Contracting Parties have plomatic or consular relations.

ARTICLE 11

Application of other Provisions

If a matter is governed both by this Agreement and another international agreement to which both Contracting Parties are signatories, the most favourable provisions shall be applicable to the Contracting Parties and to their investors.

Should the treatment offered by a Contracting Party to the investors of the other Contracting Party, in accordance with its laws and regulations or any other provisions of a specific contract, an investment authorization or an agreement, be more favourable than that provided under this Agreement, the most favourable treatment shall be applicable to that specific case.

ARTICLE 12

Previous Investments

ıis Agreement shall also apply to investments made before its entry into force by investors of one ›ntracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the latter's laws d regulations, but it shall not apply to conflicts arisen before its entry into force.

ARTICLE 13

Entry into Force

This Agreement shall become effective as of the date upon which the two Contracting Parties notify each other that their respective constitutional procedures have been completed.

ARTICLE 14

Duration and Expiry

1. This Agreement shall remain effective for a period of ten years from the date of the notification provided for under Article 13 above and shall be automatically renewed for further similar periods of ten years thereafter, unless a Contracting Party notifies its withdraw in writing not later than a year before its expiry date.

2. In the case of an investment established prior to the expiry date of this Agreement, as provided for under Paragraph (1) of this Article, the provisions of Articles 1 to 13 of this agreement shall remain effective for such investment for a further period of ten years after the aforementioned date.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto by their respective governments, have signed the present Agreement.

DONE at Brussels, the 3rd day of February 2000, in two original copies, each in the English, Dutch, French and Arabic languages, all texts being equally authentic. In case of a difference of interpretation, the English text shall prevail.

FOR THE BELGO-LUXEMBOURG ECONOMIC UNION :

For the Government of the Kingdom of Belgium, acting both in its own name and in the name of the Government of the Grand-Duchy of Luxembourg :

Pierre CHEVALIER

FOR THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF YEMEN :

For the Walloon Government :

For the Flemish Government :

Johan SAUWENS

For the Government of
the Brussels-Capital Region :

BIJLAGE 2 :

OVEREENKOMST

TUSSEN

DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE

EN

DE STAAT KOEWEIT

INZAKE DE WEDERZIJDSE BESCHERMING EN BEVORDERING VAN INVESTERINGEN

OVEREENKOMST
TUSSEN
DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE
EN
DE STAAT KOEWEIT
INZAKE DE WEDERZIJDSE BESCHERMING EN BEVORDERING VAN INVESTERINGEN

DE REGERING VAN HET KONINKRIJK BELGIË,
handelend mede in de naam van de Regering van het Groothertogdom Luxemburg,
krachtens bestaande overeenkomsten,
de Vlaamse Regering,
de Waalse Regering
en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
enerzijds,

en

DE REGERING VAN DE STAAT KOEWEIT,
anderzijds,

(hierna te noemen "de Overeenkomstsluitende Partijen"),

VERLANGENDE voorwaarden te scheppen die de uitbouw van de economische samenwerking tussen beide Partijen ten goede komen en met name gunstig zijn voor investeringen door investeerders van de ene Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij;

IN HET BESEF dat wederzijdse bescherming en bevordering van zodanige investeringen het initiatief om zaken te doen zal stimuleren en de welvaart van beide Overeenkomstsluitende Partijen zal verhogen,

ZIJN HET VOLGENDE OVEREENGEKOMEN:

ARTIKEL 1

Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van deze Overeenkomst:

1. Wordt onder "investering" verstaan: alle soorten vermogensbestanddelen of rechten op het grondgebied van de ene Overeenkomstsluitende partij die eigendom zijn van, dan wel rechtstreeks of onrechtstreeks worden beheerd door een investeerder van de andere Overeenkomstsluitende Partij, met inbegrip van vermogensbestanddelen of rechten bestaande uit of in de vorm van:

   (a) roerende en onroerende goederen en alle daarmee verband houdende eigendomsrechten als (ver)huur, hypotheken, retentierechten en pandrechten;

   (b) een onderneming of aandelen, effecten en andere vormen van kapitaalinbreng alsmede obligaties, promessen en andere vormen van schuldbewijzen in een onderneming alsmede andere schuldvorderingen, leningen en waardepapieren uitgegeven door een investeerder van een Overeenkomstsluitende Partij;

   (c) aanspraken op geld en op andere vermogensbestanddelen of op iedere prestatie krachtens een overeenkomst die economische waarde heeft;

   (d) intellectuele eigendomsrechten alsmede, doch niet uitsluitend, auteursrechten, merken, octrooien, industriële ontwerpen of modellen en technische werkwijzen, know-how, bedrijfsgeheimen, handelsnamen en goodwill;

   (e) rechten verleend bij wet, bij overeenkomst of krachtens het recht verleende vergunningen of toelatingen, daaronder begrepen het recht tot opsporen, exploreren, winnen of benutten van natuurlijke rijkdommen alsmede het recht andere economische of commerciële activiteiten te ondernemen of diensten te verlenen;

   Onder "investering" dient ook te worden verstaan de niet-uitgekeerde "opbrengst" die wordt geherinvesteerd en de door "liquidatie" verkregen bedragen in de betekenis die hieraan wordt verleend in de hiernavolgende begripsomschrijvingen.

   Veranderingen in de rechtsvorm waarin vermogensbestanddelen of rechten worden geïnvesteerd of geherinvesteerd doen geen afbreuk aan de aard van de investering.

2. Wordt met betrekking tot een Overeenkomstsluitende Partij onder "investeerder" verstaan:

   (a) een natuurlijke persoon die volgens de van toepassing zijnde wetgeving van bedoelde Overeenkomstsluitende Partij de nationaliteit of het burgerschap heeft van die Overeenkomstsluitende Partij;

   (b) een rechtspersoon, opgericht of gevormd overeenkomstig de wetten en de voorschriften van bedoelde Overeenkomstsluitende Partij als met name instellingen, ontwikkelingsfondsen, organisaties, stichtingen en andere officiële instellingen en instanties alsmede ondernemingen;

   (c) wat de Staat Koeweit betreft, de Regering van de Staat Koeweit.

3. Wordt onder "onderneming" verstaan: een rechtsorgaan dat al dan niet winstdoeleinden nastreeft, in particuliere eigendom of beheer is dan wel in eigendom of beheer van de overheid, opgericht overeenkomstig de wetgeving van een Overeenkomstsluitende Partij of waarvan de eigendom of het daadwerkelijke beheer berust bij investeerders van een Overeenkomstsluitende Partij, met inbegrip van vennootschappen, trusts, vennootschappen onder firma, eenmanszaken, filialen, joint ventures, verenigingen of andere soortgelijke organisaties.

4. Wordt onder "opbrengsten" verstaan: de bedragen die een investering opbrengt, ongeacht de vorm waarin ze worden uitgekeerd, en met name, doch niet uitsluitend, winsten, rente, vermogensaanwas, dividenden, royalty's, alsmede honoraria voor verleende beheersdiensten, vergoedingen voor verleende technische hulp dan wel andere uitkeringen of kosten alsmede uitkeringen in natura, ongeacht in welke vorm

5. Wordt onder "liquidatie" verstaan: elke vervreemding die ten doel heeft geheel of gedeeltelijk afstand te doen van de investering.

6. Wordt onder "grondgebied" verstaan: het grondgebied van een Overeenkomstsluitende Partij alsmede de gebieden die zich voorbij de territoriale wateren uitstrekken en die, overeenkomstig het internationaal recht worden aangeduid of later, krachtens de wetgeving van een Overeenkomstsluitende Partij, nog kunnen worden aangeduid als gebieden waarover een Overeenkomstsluitende Partij soevereine rechten of rechtsmacht kan uitoefenen.

7. Wordt onder "vrij inwisselbare munt" verstaan: alle munten die door het Internationaal Muntfonds op geregelde tijdstippen als vrij bruikbare valuta worden vastgesteld overeenkomstig de Artikelen van Overeenkomst betreffende het Internationaal Monetair Fonds en alle daarop betrekking hebbende wijzigingen.

8. Wordt onder "zonder vertraging" verstaan: het tijdvak dat nodig is voor het afwikkelen van de formaliteiten die vereist zijn voor de overmaking van de uitkeringen. Bedoeld tijdvak vangt aan op de datum waarop het verzoek tot overmaking werd ingediend en mag in geen geval meer dan één maand bedragen

ARTIKEL 2

Toelaten en aanmoedigen van investeringen

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij dient op haar grondgebied investeringen van investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij toe te laten en aan te moedigen in overeenstemming met haar van toepassing zijnde wetten en voorschriften.

2. Elke Overeenkomstsluitende Partij verleent de op haar grondgebied toegelaten investeringen alle vereiste vergunningen, toestemmingen, goedkeuringen, licenties en machtigingen, in de mate en onder de voorwaarden als vastgelegd in de wetten en voorschriften van de Overeenkomstsluitende Partij.

3. De Overeenkomstsluitende Partijen kunnen onderling overleg plegen op de manier die ze geschikt achten om de investeringen op hun onderscheiden grondgebied aan te moedigen en te bevorderen.

4. Verzoeken betreffende binnenkomst, tijdelijk verblijf en tewerkstelling op het grondgebied van een Overeenkomstsluitende Partij ten behoeve van sleutelpersoneel, met inbegrip van stafpersoneel en technisch personeel, die met het oog op investeringen op het grondgebied van die Overeenkomstsluitende Partij worden tewerkgesteld, worden door de Overeenkomstsluitende Partij, ongeacht de nationaliteit of het burgerschap van de desbetreffende personen, te goeder trouw onderzocht en behoorlijk in overweging genomen, met inachtneming van haar wetten en voorschriften inzake de binnenkomst, het verblijf en de tewerkstelling op haar grondgebied van natuurlijke personen. Aan de naaste familieleden van zodanig sleutelpersoneel wordt met betrekking tot de binnenkomst en het verblijf in de ontvangende Overeenkomstsluitende Partij een soortgelijke behandeling verleend.

5. Wanneer met een investering verband houdende goederen of personen moeten worden vervoerd, verleent elke Overeenkomstsluitende Partij voor zover zulks overeenkomstig haar desbetreffende wetten en voorschriften is toegestaan, toelating om bedoeld vervoer door ondernemingen van de andere Overeenkomstsluitende Partij te laten verrichten.

ARTIKEL 3

Bescherming van investeringen

1. Investeringen door investeerders van één der Overeenkomstsluitende Partijen genieten te allen tijde een billijke en rechtvaardige behandeling en volledige bescherming en zekerheid op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij op een manier die verenigbaar is met de erkende beginselen van internationaal recht en het bepaalde in de Overeenkomst. Geen van beide Overeenkomstsluitende Partijen is het toegestaan het gebruik, het bestuur, het beheer, de werking, de uitbreiding dan wel de verkoop of iedere andere vorm van vervreemding van investeringen door onwillekeurige of discriminatoire maatregelen te belemmeren.

2. Elke Overeenkomstsluitende Partij dient alle wetten, voorschriften, rechterlijke beslissingen en administratieve uitspraken, richtlijnen, procedures en richtsnoeren die verband houden met of een rechtstreekse weerslag hebben op investeringen op haar grondgebied door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij bekend te maken.

3. Elke Overeenkomstsluitende Partij voorziet in doeltreffende middelen om met betrekking tot investeringen aanspraken en rechten te doen gelden. Elke Overeenkomstsluitende Partij waarborgt investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij het recht van toegang tot haar gerechtshoven, administratieve gerechten en diensten en alle andere organen die belast zijn met eigenlijke rechtspraak alsmede het recht personen van hun keuze aan te stellen, die overeenkomstig de van toepassing zijnde wetten en voorschriften bevoegd zijn om ten aanzien van investeringen aanspraken en rechten te doen gelden.

4. Het is een Overeenkomstsluitende Partij niet toegestaan de vestiging, de aankoop, de uitbreiding, het gebruik, het bestuur, het beheer of de werking van investeringen door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij te onderwerpen aan dwingende maatregelen die de aankoop van materialen, energie, brandstof, productie- of vervoermiddelen of welke verrichting ook kan vergen of beperken dan wel de afzet van producten binnen en buiten haar grondgebied aan banden kunnen leggen. Daartoe behoren ook maatregelen als gevolg waarvan investeringen door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij worden benadeeld ten gunste van investeringen door investeerders van eerstgenoemde Overeenkomstsluitende Partij of door investeerders van een derde Staat.

Verder zullen de investeringen in de ontvangende Overeenkomstsluitende Partij niet worden onderworpen aan resultaatverbintenissen die mogelijkerwijze ten koste gaan van de levensvatbaarheid van de investeringen of een nadelige weerslag hebben op het gebruik, het bestuur, het beheer, de werking, de uitbreiding, de verkoop of enige andere vervreemding in verband met de investeringen.

5. Het is de ontvangende Overeenkomstsluitende Partij niet toegestaan investeringen door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij te onderwerpen aan maatregelen als sekwestratie, inbeslagneming of andere soortgelijke maatregelen, behalve met inachtneming van een behoorlijke rechtsgang en conform de toepasselijke beginselen van internationaal recht en de desbetreffende bepalingen van de Overeenkomst.

ARTIKEL 4

Behandeling van investeringen

1. Ten aanzien van het gebruik, het bestuur, het beheer, de werking, de uitbreiding en de verkoop dan wel een andere vorm van vervreemding in verband met investeringen die op het grondgebied van de ene Overeenkomstsluitende Partij worden gedaan door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij, verleent elke Overeenkomstsluitende Partij een behandeling die niet minder gunstig is dan de behandeling die ze onder soortgelijke omstandigheden verleent aan investeringen van haar eigen investeerders of van investeerders van een derde Staat, naar gelang van wat het gunstigst is voor de desbetreffende investeringen.

2. Het bepaalde in dit artikel mag niet zodanig worden uitgelegd dat een Overeenkomstsluitende Partij wordt verplicht de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij mede te laten genieten van een behandeling; preferentie of voorrecht voortvloeiend uit

   (a) een douane-unie, een economische unie, een vrijhandelszone, een monetaire unie of enige andere vorm van regionale economische overeenkomst of andere soortgelijke internationale overeenkomst waarbij een Overeenkomstsluitende Partij partij is of kan worden;

   (b) een internationale, regionale of bilaterale overeenkomst of soortgelijke regeling dan wel nationale wetgeving die geheel of hoofdzakelijk betrekking heeft op belastingen.

ARTIKEL 5

Vergoeding van schade of verliezen

1. Aan investeerders van de ene Overeenkomstsluitende Partij die met betrekking tot hun investering op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij schade of verlies lijden wegens oorlog of een ander gewapend conflict, een staat van nationale noodtoestand, opstand, burgerlijke onlusten, oproer, ongeregeldheden of soortgelijke gebeurtenissen, wordt door laatstbedoelde Overeenkomstsluitende Partij wat restitutie, schadevergoeding, schadeloosstelling of een andere regeling betreft, geen minder gunstige behandeling toegekend dan die welke die Overeenkomstsluitende Partij aan haar eigen investeerders of aan investeerders van een derde Staat toekent, naar gelang van wat het gunstigst is.

2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid, wordt aan investeerders van de ene Overeenkomstsluitende Partij die in een van de in dat lid bedoelde situaties op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij schade of verlies lijden ten gevolge van :

   (a) vordering van hun eigendom of een gedeelte daarvan door haar strijdkrachten of autoriteiten, of

   (b) vernieling van hun eigendom of een gedeelte daarvan door haar strijdkrachten of autoriteiten die niet is veroorzaakt door gevechtshandelingen of die, gezien de situatie, niet noodzakelijk was,

   zo spoedig mogelijk een passende en effectieve schadeloosstelling verleend voor de tijdens de rekwisitie of als gevolg van de vernieling van hun eigendom geleden schade of het verlies.

ARTIKEL 6

Onteigening

1. (a) Investeringen gedaan door investeerders van de ene Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij kunnen door laatstgenoemde Overeenkomstsluitende Partij niet worden genationaliseerd, onteigend, ontnomen of onderworpen aan directe of indirecte maatregelen met een uitwerking die gelijk staat met nationalisatie, onteigening of ontneming (hierna gezamenlijk te noemen "onteigening"), behalve wanneer zulks gebeurt in het algemeen belang, rekening houdend met de binnenlandse behoeften van de Overeenkomstsluitende Partij en tegen een spoedige, passende en effectieve schadeloosstelling en op voorwaarde dat zodanige maatregelen worden genomen op non-discriminatoire basis en met inachtneming van een behoorlijke rechtsgang van algemene gelding.

   (b) Het bedrag van de schadeloosstelling komt overeen met de marktwaarde van de onteigende investering en wordt vastgelegd en berekend overeenkomstig de internationaal erkende beginselen inzake waardebepaling op basis van de billijke marktwaarde van de onteigende investering op het tijdstip onmiddellijk voorafgaand aan de onteigening of de openbaarmaking van de voorgenomen onteigening, naargelang van welke situatie zich eerder voordoet (hierna te noemen de "datum van waardebepaling"). Zodanige schadeloosstelling wordt berekend in een vrij omwisselbare munt naar keuze van de investeerder, op basis van de voor die munt geldende marktkoers op de datum van waardebepaling en levert rente op tegen een commercieel tarief op marktbasis dat in geen geval lager mag zijn dan de geldende LIBOR of de hiermee overeenstemmende rentevoet, vanaf de datum van onteigening tot de datum van uitkering.

   (c) Wanneer voornoemde billijke marktwaarde moeilijk kan worden nagegaan, wordt de schadeloosstelling vastgesteld op grond van billijke beginselen, daarbij rekening houdend met alle ter zake dienende factoren en omstandigheden als het geïnvesteerde kapitaal, de aard en de looptijd van de investering, de vervangingswaarde, de appreciatie, lopende opbrengsten, de disconteringswaarde, de boekwaarde en de goodwill. Het definitief vastgestelde bedrag van de schadeloosstelling wordt onverwijld aan de investeerder uitgekeerd.

2. In het licht van de in lid 1 uiteengezette beginselen en onverminderd de in artikel 9 van deze Overeenkomst vastgelegde rechten van de investeerder, heeft de getroffen investeerder het recht zijn zaak alsmede de waardebepaling van zijn investering en de hiervoor te betalen schadeloosstelling zo spoedig mogelijk te laten toetsen door een rechterlijke of een andere bevoegde en onafhankelijke instantie van de Overeenkomstsluitende Partij die tot onteigening overging.

3. Zekerheidshalve weze vermeld dat als onteigening worden meegerekend, situaties waarin een Overeenkomstsluitende Partij overgaat tot onteigening van de vermogensbestanddelen van een onderneming of bedrijf dat is opgericht of gevormd overeenkomstig de wetgeving die van toepassing is op haar eigen grondgebied waarop een investeerder van de andere Overeenkomstsluitende Partij een investering heeft gedaan, met inbegrip van aandelen, effecten, promessen dan wel andere rechten en vormen van deelneming.

4. Voor de toepassing van deze Overeenkomst dient onder "onteigening" eveneens te worden verstaan, ingrepen door of voorschriften van een Overeenkomstsluitende Partij die de werking van een de facto confiscatie hebben en derhalve neerkomen op onteigening voor zover deze ingrepen of voorschriften feitelijk tot gevolg hebben dat de investeerder het bezit van, de controle over of aanzienlijk voordeel met betrekking tot zijn investering wordt ontnomen dan wel dat ze nadelig zijn voor of ten koste gaan van de economische waarde van de investering. Met zodanige ingrepen en voorschriften wordt met name bedoeld: het bevriezen of blokkeren van de investering, het heffen van willekeurige of overdreven hoge belastingen op de investering, de verplichte verkoop van de gehele investering dan wel een gedeelte eryan of andere hiermee vergelijkbare handelingen of maatregelen.

5. Overeenkomstig de beginselen van en het bepaalde in dit artikel kan eveneens een vordering tot schadeloosstelling worden ingediend naar aanleiding van een optreden van een Overeenkomstsluitende Partij in een onderneming waarin door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij een investering werd gedaan en als gevolg waarvan bedoelde investering daadwerkelijk wordt benadeeld.

ARTIKEL 7

Overmaking van met investeringen verband houdende betalingen

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij staat aan investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij de vrije overmaking naar en van haar grondgebied toe van alle betalingen in verband met een investering, met name van:

   (a) beginkapitaal en bijkomende hoeveelheden kapitaal, gebruikt met het oog op de instandhouding, het beheer en de ontwikkeling van de investering;

   (b) de opbrengsten;

   (c) de bedragen bestemd voor het nakomen van een contractuele verbintenis, met inbegrip van de bedragen die nodig zijn voor de terugbetaling van de hoofdsom en lopende rente van een lening;

   (d) de royalty's en vergoedingen voortvloeiend uit de in artikel 1, lid 1 (d) bedoelde rechten;

(e) de opbrengst van de gehele of gedeeltelijke verkoop of liquidatie van de investering;

(f) de verdiensten en andere vormen van bezoldiging van buitenlands personeel dat in verband met een investering in dienst werd genomen;

(g) de in toepassing van de artikelen 5 en 6 uitgekeerde schadeloosstellingen;

(h) de bedragen waarvan sprake in artikel 8;

(i) de bedragen uitgekeerd in het kader van de regeling van geschillen;

2. De overmaking van betalingen als bedoeld in lid 1 wordt onverwijld en zonder enige beperking uitgevoerd en geschiedt, behoudens in geval van betalingen in natura, in een vrij inwisselbare munt. Wanneer de vereiste overmakingen met vertraging worden uitgevoerd, is de desbetreffende investeerder interest verschuldigd voor de tijdspanne die werd overschreden.

3. Overmakingen geschieden tegen de contante marktkoers die in de ontvangende Overeenkomstsluitende Partij op de datum van overmaking ten aanzien van de over te maken munt van toepassing is. Bij ontstentenis van een valutamarkt, wordt de meest recente wisselkoers toegepast die op de buitenlandse investeringen van toepassing is dan wel de wisselkoers als vastgesteld overeenkomstig de voorschriften van het Internationaal Monetair Fonds of de voor het omrekenen in Bijzondere Trekkingsrechten of US Dollar gehanteerde wisselkoers, naar gelang van wat het gunstigst is voor de investeerder.

ARTIKEL 8

Subrogatie

1. Wanneer een Overeenkomstsluitende Partij dan wel de door haar aangewezen instantie of enige andere door haar aangestelde partij opgericht of gevormd op het grondgebied van deze Overeenkomstsluitende Partij (de Vergoedende Partij) een bedrag betaalt uit hoofde van een borgstelling of waarborg waartoe ze zich ten aanzien van een investering op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij (de "Ontvangende Partij") heeft verbonden, erkent de Ontvangende Staat:

   (a) de overdracht aan de "Vergoedende Partij" bij wet of rechtshandeling van alle rechten en vorderingen voortvloeiend uit zodanige investering;

   (b) het recht van de "Vergoedende Partij" alle zodanige uit subrogatie voortvloeiende rechten uit te oefenen en vorderingen te doen gelden en alle verplichtingen in verband met de investering op zich te nemen.

2. De "Vergoedende Partij" kan onder alle omstandigheden aanspraak maken op:

   (a) dezelfde behandeling van de door haar als gevolg van de overdracht, als bedoeld in lid 1 hiervoor, verworven rechten en vorderingen en aangegane verplichtingen,

   (b) de bedragen die in het kader van deze rechten en vorderingen werden geïnd,

als die waarop de investeerder aanvankelijk op grond van deze Overeenkomst ten aanzien van de desbetreffende investering aanspraak kon doen gelden.

ARTIKEL 9

Regeling van geschillen tussen een Overeenkomstsluitende Partij en een investeerder

1. Elk geschil dat ontstaat tussen een Overeenkomstsluitende Partij en een investeerder van de andere Overeenkomstsluitende Partij in verband met een investering door laatstgenoemde op het grondgebied van de eerstgenoemde Overeenkomstsluitende Partij wordt, zo mogelijk, in der minne geregeld.

2. Wanneer een dergelijk geschil niet kan worden geregeld binnen een tijdspanne van zes maanden, te rekenen vanaf de datum waarop een Partij bij het geschil de andere Partij schriftelijk om een regeling in der minne verzocht, kan het geschil, naar keuze van de investeerder die Partij is bij het geschil ter beslechting worden voorgelegd:

   (a) overeenkomstig de van toepassing zijnde procedures ter beslechting van geschillen die vooraf werden overeengekomen,

   (b) aan internationale arbitrage overeenkomstig de volgende paragrafen van dit artikel.

3. Wanneer een investeerder ervoor kiest het geschil aan internationale arbitrage te onderwerpen, dient hij er schriftelijk mee in te stemmen dat het geschil aan één van de volgende organen wordt voorgelegd:

   (a) Het Internationale Centrum voor Beslechting van Investeringsgeschillen ("het Centrum"), dat is opgericht krachtens het Verdrag inzake de beslechting van investeringsgeschillen tussen Staten en onderdanen van andere Staten, dat op 18 maart 1965 te Washington voor ondertekening werd opengesteld (het "Verdrag van Washington);

   (b) een scheidsgerecht, ingesteld volgens de arbitrageregels (de "Regels") van de Commissie van de Verenigde Naties voor Internationaal Handelsrecht (U.N.C.I.T.R.A.L.), met dien verstande dat bedoelde regels kunnen worden gewijzigd door de partijen bij het geschil (het tot aanstelling bevoegde gezag waarvan sprake in artikel 7 van de bedoelde regels wordt uitgeoefend door de Secretaris-generaal van het Centrum);

   (c) een scheidsgerecht opgericht volgens de arbitrageregels van eender welke scheidsrechterlijke instelling die de wederzijdse instemming heeft van de partijen bij het geschil.

4. Dat de investeerder een geschil aan bindende arbitrage heeft onderworpen als bedoeld in lid 3, belet hem niet inmiddels, voordat de scheidsrechterlijke procedure wordt ingesteld dan wel tijdens de procedure, bij de rechterlijke of administratieve instanties van de Overeenkomstsluitende Partij die Partij is bij het geschil een kort geding aan te spannen om zijn rechten en belangen te vrijwaren, voor zover hij geen vordering tot schadevergoeding indient.

5. Elke Overeenkomstsluitende Partij verklaart hierbij er onvoorwaardelijk mee in te stemmen dat een investeringsgeschil ter beslechting aan bindende arbitrage wordt onderworpen in overeenstemming met de keuze van de investeerder als bepaald in lid 3(a) en (b) of in onderlinge overeenstemming tussen beide Partijen bij het geschil als bepaald in lid 3(c).

6. (a) De overeenkomstig lid 5 gegeven instemming alsmede de krachtens lid 3 gegeven instemming dienen te voldoen aan de vereiste inzake schriftelijke overeenstemming van de partijen bij het geschil met het oog op de toepassing op elk van de Partijen van het bepaalde in het Verdrag van Washington, hoofdstuk II, de Aanvullende Voorziening, het VN-Verdrag nopens de erkenning en de tenuitvoerlegging van in het buitenland gewezen scheidsrechterlijke uitspraken, gedaan te New York op 10 juni 1958 (het "Verdrag van New York"), artikel II, en de arbitrageregels van de UNCITRAL, artikel 1.

   (b) Elke arbitrage overeenkomstig dit artikel die de Partijen bij het geschil onderling zijn overeengekomen dient plaats te hebben in een Staat die partij is bij het Verdrag van New York. Vorderingen die overeenkomstig dit artikel aan arbitrage worden onderworpen, worden geacht te zijn ontstaan uit een handelsbetrekking of commerciële transactie in toepassing van artikel 1 van het Verdrag van New York.

   (c) Geen der Overeenkomstsluitende Partijen verleent diplomatieke bescherming of stelt een volkenrechtelijke eis met betrekking tot een geschil dat aan arbitrage werd onderworpen, tenzij de andere Overeenkomstsluitende Partij zich niet heeft gedragen overeenkomstig de inzake dat geschil gewezen uitspraak en deze niet heeft nagekomen. Onder diplomatieke bescherming als bedoeld in dit punt, zijn evenwel niet begrepen de informele diplomatieke stappen, uitsluitend dienende om een beslechting van het geschil te vergemakkelijken.

7. Een overeenkomstig dit artikel ingesteld scheidsgerecht doet uitspraak over de geschilpunten met inachtneming van zodanige rechtsregels als door de Partijen bij het geschil werden overeengekomen. Bij gebreke aan zulk een overeenstemming past het scheidsgerecht het recht toe van de Overeenkomstsluitende Partij die partij is bij het geschil, waaronder mede dienen te worden verstaan diens regels betreffende het conflictenrecht, alsmede die erkende volkenrechtelijke regels welke, rekening houdend met de desbetreffende bepalingen van deze Overeenkomst, van toepassing kunnen zijn op de zaak.

8. Ter fine van artikel 25 (2) (b) van het Verdrag van Washington wordt een investeerder die geen natuurlijke persoon is en die de nationaliteit heeft van een Overeenkomstsluitende Partij die partij is bij het geschil op het tijdstip dat de Partijen hun schriftelijke toestemming hebben gegeven als bedoeld in lid (6) en waarover investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij zeggenschap hadden voor het ontstaan van het geschil tussen de investeerder en de andere Overeenkomstsluitende Partij, beschouwd als een "onderdaan van een andere Overeenkomstsluitende Partij" en, voor de toepassing van artikel 1 (6) van de Aanvullende Voorziening, als een "onderdaan van een andere Staat".

9. De scheidsrechterlijke uitspraken, met inbegrip van de toekenning van interest, zijn onherroepelijk en bindend voor de partijen bij het geschil. Elke Overeenkomstsluitende Partij dient de uitspraak onverwijld uit te voeren en de nodige maatregelen te treffen met het oog op de daadwerkelijke tenuitvoerlegging op haar grondgebied van bedoelde uitspraken.

10. Een Overeenkomstsluitende Partij zal in generlei gerechtelijke, scheidsrechterlijke of andere procedure dan wel naar aanleiding van de tenuitvoerlegging van een scheidsrechterlijke beslissing of uitspraak aangaande een investeringsgeschil tussen een Overeenkomstsluitende Partij en een investeerder van de andere Overeenkomstsluitende Partij haar soevereine onschendbaarheid inroepen. Een reconventionele vordering of aanspraak op compensatie mag niet gebaseerd zijn op het feit dat de desbetreffende investeerder ter uitvoering van een verzekeringscontract voor het geheel of een gedeelte van de vermeende schade schadevergoeding of een andere vorm van schadeloosstelling ontving of zal ontvangen van een derde openbare of private partij, met inbegrip van bedoelde andere Overeenkomstsluitende Partij alsmede haar samenstellende delen, instanties of organen.

ARTIKEL 10

Regeling van geschillen tussen de Overeenkomstsluitende Partijen

1. De Overeenkomstsluitende Partijen dienen elk geschil betreffende de uitlegging of toepassing van deze Overeenkomst zo mogelijk in overleg of langs andere diplomatieke kanalen te regelen.

2. Wanneer een geschil niet kon worden geregeld binnen zes maand na de datum waarop één van de Overeenkomstsluitende Partijen erom verzocht het geschil in overleg of langs andere diplomatieke kanalen te regelen en door de Overeenkomstsluitende Partijen niet anderszins schriftelijk werd overeengekomen, kan een Overeenkomstsluitende Partij de andere Overeenkomstsluitende Partij er schriftelijk van in kennis stellen dat het geschil wordt voorgelegd aan een scheidsgerecht ad hoc overeenkomstig de volgende bepalingen van dit artikel.

3. Het scheidsgerecht is samengesteld als volgt: elke Overeenkomstsluitende Partij benoemt één lid en deze twee leden kiezen in onderlinge overeenstemming een onderdaan van een derde Staat tot voorzitter van het scheidsgerecht, die door beide Overeenkomstsluitende Partijen dient te worden benoemd. Bedoelde leden en de voorzitter worden respectievelijk binnen twee maanden en binnen vier maanden benoemd, te rekenen vanaf de datum waarop één van de Overeenkomstsluitende Partijen de andere Overeenkomstsluitende Partij in kennis stelde van haar voornemen het geschil aan een scheidsgerecht voor te leggen.

4. Wanneer de in lid 3 vastgelegde termijnen niet werden nageleefd, kan een der Overeenkomstsluitende Partijen, bij gebreke aan een andere schikking, de Voorzitter van het Internationale Gerechtshof verzoeken over te gaan tot de noodzakelijke benoemingen. Wanneer de Voorzitter van het Internationale Gerechtshof onderdaan is van een Overeenkomstsluitende Partij dan wel om een andere reden verhinderd is bedoelde functie uit te oefenen, wordt de Ondervoorzitter van het Internationale Gerechtshof verzocht de noodzakelijke benoemingen te verrichten. Wanneer de Ondervoorzitter van het Internationale Gerechtshof een onderdaan is van een Overeenkomstsluitende Partij of zelf ook verhinderd is bedoelde functie uit te oefenen, wordt het lid van het Internationale Gerechtshof dat na hem het hoogst in anciënniteit is en geen onderdaan is van een Overeenkomstsluitende Partij verzocht de noodzakelijke benoemingen te verrichten.

5. Het scheidsgerecht neemt zijn beslissing bij meerderheid van stemmen. Deze beslissing wordt genomen in overeenstemming met deze Overeenkomst en de van toepassing zijnde erkende volkenrechtelijke voorschriften en is onherroepelijk en bindend voor beide Overeenkomstsluitende Partijen. Elke Overeenkomstsluitende Partij draagt de kosten van haar eigen lid van het scheidsgerecht en van haar vertegenwoordiging in de arbitrageprocedure. De kosten van de voorzitter en de overige kosten in verband met de arbitrageprocedure worden gelijkelijk door beide Overeenkomstsluitende Partijen gedragen. Het staat het scheidsgerecht evenwel vrij te beslissen dat door één van de twee Overeenkomstsluitende Partijen een groter gedeelte van de kosten wordt gedragen. Het scheidsgerecht stelt in alle andere opzichten zijn eigen procedure vast.

ARTIKEL 11

Betrekkingen tussen de Overeenkomstsluitende Partijen

Het bepaalde in deze Overeenkomst is van toepassing ongeacht of de Overeenkomstsluitende Partijen diplomatieke of consulaire betrekkingen onderhouden of niet.

ARTIKEL 12

Toepassing van andere bepalingen

Indien naast deze Overeenkomst, de wetgeving van een Overeenkomstsluitende Partij of verplichtingen krachtens het volkenrecht die thans tussen de Overeenkomstsluitende Partijen bestaan of op een later tijdstip worden aangegaan, algemene dan wel specifieke bepalingen bevatten op grond waarvan investeringen door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij aanspraak kunnen maken op een behandeling die gunstiger is dan de behandeling waarin deze Overeenkomst voorziet, hebben zodanige bepalingen, in zoverre zij gunstiger zijn voor de investeerder, voorrang boven deze Overeenkomst.

ARTIKEL 13

Toepassing van de Overeenkomst

Deze Overeenkomst is van toepassing op alle investeringen die voor of na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst werden gedaan door investeerders van een Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij.

ARTIKEL 14

Inwerkingtreding

Elke Overeenkomstsluitende Partij stelt de andere Overeenkomstsluitende Partij er schriftelijk van in kennis dat aan de grondwettelijke vereisten met het oog op de inwerkingtreding van deze Overeenkomst is voldaan en de Overeenkomst treedt in werking de dertigste dag na de datum waarop deze kennisgeving werd ontvangen.

ARTIKEL 15

Duur en beëindiging

1. De Overeenkomst blijft van kracht gedurende een tijdvak van dertig (30) jaar en ook daarna voor een overeenkomstig tijdvak of overeenkomstige tijdvakken, tenzij ten minste één jaar vóór de datum van het verstrijken van de aanvangsperiode of de daarop volgende periode, een Overeenkomstsluitende Partij de andere Overeenkomstsluitende Partij schriftelijk in kennis stelt van haar voornemen de Overeenkomst te beëindigen.

2. Ten aanzien van investeringen die werden gedaan vóór de datum waarop de kennisgeving van beëindiging van de Overeenkomst van kracht wordt, geldt het bepaalde in de Overeenkomst nog gedurende een tijdvak van twintig (20) jaar, te rekenen vanaf de datum van beëindiging van de Overeenkomst.

TEN BLIJKE WAARVAN de onderscheiden gevolmachtigden van beide Overeenkomstsluitende Partijen deze Overeenkomst hebben ondertekend.

GEDAAN te Brussel, op 28 september 2000, overeenstemmend met 30 Jamada II 1421H, in twee oorspronkelijke exemplaren in de Nederlandse, de Franse, de Arabische en de Engelse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek. In geval van verschil in uitlegging is de Engelse tekst doorslaggevend.

VOOR DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE :
Voor de Regering van het Koninkrijk België, handelend zowel in eigen naam als in naam van de Regering van het Groothertogdom Luxemburg :

VOOR DE STAAT KOEWEIT :

Voor de Vlaamse Regering :

Voor de Waalse Regering :

Voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering :

AGREEMENT

BETWEEN

THE BELGO-LUXEMBOURG ECONOMIC UNION

AND

THE STATE OF KUWAIT

FOR THE RECIPROCAL PROTECTION AND ENCOURAGEMENT

OF INVESTMENTS

AGREEMENT BETWEEN THE BELGO-LUXEMBOURG ECONOMIC UNION AND THE STATE OF KUWAIT FOR THE RECIPROCAL PROTECTION AND ENCOURAGEMENT OF INVESTMENTS

THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF BELGIUM,
acting both in its own name and in the name of
the Government of the Grand-Duchy of Luxembourg, by virtue of existing agreements,
the Walloon Government,
the Flemish Government,
and the Government of the Brussels-Capital Region,
on the one hand

and

THE GOVERNMENT OF THE STATE OF KUWAIT,
on the other hand

(hereinafter referred to as the "Contracting Parties");

DESIRING to create favourable conditions for the development of economic cooperation between them and in particular for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party;

RECOGNIZING that the reciprocal protection and encouragement of such investments will be conducive to the stimulation of business initiative and to the increase of prosperity in both Contracting Parties;

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

ARTICLE 1

Definitions

For the purposes of this Agreement:

1. The term 'investment' shall mean every kind of asset or right in the territory of one Contracting Party that is owned or controlled directly or indirectly by an investor of the other Contracting Party, and includes asset or right consisting or taking the form of:

   (a) movable and immovable property, and any related property rights, such as leases, mortgages, liens and pledges;

   (b) a company, or shares, stocks, and other forms of equity participation, and bonds, debentures, and other forms of debt interests in a company, and other debts, loans and securities issued by any investor of a Contracting Party;

   (c) claims to money and claims to any other assets or performance pursuant to contract having an economic value;

   (d) intellectual property rights, including, but not limited to, copyrights, trademarks, patents, industrial designs and patterns and technical processes, know-how, trade secrets, trade names and goodwill;

   (e) any right conferred by law, contract or by virtue of any licences or permits granted pursuant to law, including rights to prospect, explore, extract, or utilize natural resources, and rights to undertake other economic or commercial activities or to render services;

   The term "investment" shall also apply to "returns" retained for the purpose of re-investment and to proceeds from "liquidation" as these terms are defined hereinafter.

   Any change in the form in which assets or rights are invested or reinvested shall not affect their character as investments.

2. The term "investor" with respect to a Contracting Party shall mean:

   (a) a natural person holding the nationality or citizenship of that Contracting Party in accordance with its applicable laws;

   (b) any legal person constituted or incorporated under the laws and regulations of that Contracting Party, such as institutions, development funds, agencies, foundations and other statutory establishments and authorities, and companies.

   (c) in the case of the State of Kuwait, the Government of the State of Kuwait.

3. The term "company" shall mean any legal entity, whether or not organized for pecuniary gain, and whether privately or governmentally owned or controlled, which is constituted under the laws of a Contracting Party or is owned or effectively controlled by investors of a Contracting Party, and includes a corporation, trust, partnership, sole proprietorship, branch, joint venture, association or other similar organization.

4. The term "returns" shall mean amounts yielded by an investment, irrespective of the form in which they are paid, and in particular, though not exclusively, include profits, interest, capital gains, dividends, royalties, and management, technical assistance or other payments or fees, and payments in kind, regardless of its type.

5. The term "liquidation" shall mean any disposal effected for the purpose of completely or partly giving up an investment.

6. The term "territory" shall mean the territory of a Contracting Party including any area beyond the territorial sea which in accordance with international law has been or may hereafter be designated under the laws of a Contracting Party, as an area over which a Contracting Party may exercise sovereign rights or jurisdiction.

7. The term "freely convertible currency" shall mean any currency that the International Monetary Fund determines, from time to time, as freely usable currency in accordance with the Articles of Agreement of the International Monetary Fund and any amendment thereto.

8. The term "without delay" shall mean such period as is normally required for the completion of necessary formalities for the transfer of payments. The said period shall commence on the day on which the request for transfer has been submitted and may on no account exceed one month.

ARTICLE 2

Admittance and Encouragement of Investments

1. Each Contracting Party shall in its territory and in accordance with its applicable laws and regulations admit and encourage investments by investors of the other Contracting Party.

2. Each Contracting Party shall, in respect of investments admitted in its territory, grant such investments all necessary permits, consents, approvals, licences and authorizations to such an extent and on such terms and conditions as may be determined by its laws and regulations.

3. The Contracting Parties may consult with each other in any manner they may deem appropriate to encourage and facilitate investment opportunities within their respective territories.

4. Each Contracting Party shall, subject to its laws and regulations relating to the entry, stay and work of natural persons, examine in good faith and give due consideration, regardless of nationality or citizenship to requests of key personnel including top managerial and technical persons who are employed for the purposes of investments in its territory, to enter, remain temporary and work in its territory. Immediate family members of such key personnel shall also be granted similar treatment with regard to the entry and temporary stay in the host Contracting Party.

5. Whenever goods or persons connected with an investment are to be transported, each Contracting Party shall to the extent permissible under its relevant laws and regulations permit the operation of such transport by enterprises of the other Contracting Party.

ARTICLE 3

Protection of Investments

1. Investments by investors of either Contracting Party shall at all times enjoy fair and equitable treatment and full protection and security in the territory of the other Contracting Party in a manner consistent with recognized principles of international law and the provisions of this Agreement. Neither Contracting Party shall in any way impair by arbitrary or discriminatory measures the use, management, conduct, operation, expansion or sale or other disposition of investments.

2. Each Contracting Party shall make public all laws, regulations, judicial decisions and administrative rulings , directives, and procedures and guidelines that pertain to or directly affect investments in its territory of investors of the other Contracting Party.

3. Each Contracting Party shall provide effective means of asserting claims and enforcing rights with respect to investments. Each Contracting Party shall ensure to investors of the other Contracting Party, the right of access to its courts of justice, administrative tribunals and agencies, and all other bodies exercising adjudicatory authority, and the right to mandate persons of their choice, who qualify under applicable laws and regulations for the purpose of the assertion of claims and the enforcement of rights with respect to their investments.

4. Neither Contracting Party may impose as a condition for the establishment, acquisition, expansion, use, management, conduct or operation of investments by investors of the other Contracting Party mandatory measures, which may require or restrict the purchase of materials, energy, fuel or of means of production, transport or operation of any kind or restrict the marketing of products inside or outside its territory, or any other measures having the effect of discrimination against investments by investors of the other Contracting Party in favour of investments by its own investors or by investors of third states.

   Furthermore, investments shall not be subjected in the host Contracting Party to performance requirements which may be detrimental to their viability or adversely affect their use, management, conduct, operation, expansion, sale or other disposition.

5. Investments by investors of either Contracting Party shall not be subjected in the host Contracting Party to sequestration, confiscation or any other similar measures except under due process of law and in conformity with applicable principles of international law and other relevant provisions of this Agreement.

ARTICLE 4

Treatment of Investments

1. With respect to the use, management, conduct, operation, expansion and sale or other disposition of investments made in its territory by investors of the other Contracting Party, each Contracting Party shall accord treatment no less favourable than that it accords, in like situations, to investments of its own investors or investors of any third state, whichever is more favourable to those investments.

2. However, the provisions of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege resulting from:

   (a) any customs union, economic union, free trade area, monetary union, or other form of regional economic arrangement or other similar international agreement, to which either of the Contracting Parties is or may become a party;

   (b) any international, regional or bilateral agreement or other similar arrangement or any domestic legislation relating wholly or mainly to taxation.

ARTICLE 5

Compensation for Damage or Losses

1. When investments made by an investor of either Contracting Party suffer damage or loss owing to war or other armed conflict, a state of national emergency, revolt, civil disturbances, insurrection, riot or other similar events in the territory of the other Contracting Party, they shall be accorded by the latter Contracting Party, treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, not less favourable than that the latter Contracting Party accords to its own investor or investor of any third state, whichever is most favourable.

2. Without prejudice to paragraph 1, investors of one Contracting Party who in any of the events referred to in that paragraph suffers damage or loss in the territory of the other Contracting Party resulting from:

   (a) requisitioning of their property or part thereof by its forces or authorities;

   (b) destruction of their property or part thereof by its forces or authorities which was not caused in combat action or was not required by the necessity of the situation,

   shall be accorded prompt, adequate and effective compensation for the damage or loss sustained during the period of requisitioning or as a result of the destruction of their property.

ARTICLE 6

Expropriation

1. (a) Investments made by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party shall not be nationalized, expropriated, dispossessed or subjected to direct or indirect measures having effect equivalent to nationalization, expropriation or dispossession (hereinafter collectively referred to as "expropriation") by the other Contracting Party except for a public purpose related to the internal needs of that Contracting Party and against prompt, adequate and effective compensation and on condition that such measures are taken on a non-discriminatory basis and in accordance with due process of law of general application.

(b) Such compensation shall amount to the actual value of the expropriated investment and shall be determined and computed in accordance with internationally recognized principles of valuation on the basis of the fair market value of the expropriated investment at the time immediately before the expropriatory action was taken or the impending expropriation became publicly known, whichever is the earlier (hereinafter referred to as the "valuation date"). Such compensation shall be calculated in a freely convertible currency to be choosen by the investor, on the basis of the prevailing market rate of exchange for that currency on the valuation date and shall include interest at a commercial rate established on a market basis, however, in no event less than the prevailing LIBOR - rate of interest or equivalent, from the date of expropriation until the date of payment.

(c) Where the above-mentioned fair market value cannot be readily ascertained, the compensation shall be determined on equitable principles taking into account all relevant factors and circumstances, such as the capital invested, the nature and duration of the investment, replacement value, appreciation, current returns, discounted cash flow value, book value and goodwill. The amount of compensation finally determined shall be promptly paid to the investor.

2. In light of the principles set out in paragraph 1 and without prejudice to the rights of the investor under Article 9 of this Agreement, the investor affected shall have the right to prompt review by a judicial or other competent and independent authority of the Contracting Party which made the expropriation, of its case, including the valuation of its investment and the payment of compensation therefore.

3. For further certainty, expropriation shall include situations where a Contracting Party expropriates the assets of a company or enterprise that is incorporated or established under the laws in force in its own territory in which an investor of the other Contracting Party has an investment, including through the ownership of shares, stocks, debentures or other rights or interests.

4. For the purposes of this Agreement, the term "expropriation" shall also include interventions or regulatory measures by a Contracting Party that have a de facto confiscatory expropriatory effect, in that their effect results in depriving the investor in fact from his ownership, control or substantial benefits over his investment or which may result in loss or damage to the economic value of the investment, such as the freezing or blocking of the investment, levying of arbitrary or excessive tax on the investment, compulsory sale of all or part of the investment, or other comparable acts or measures.

5. A claim to compensation in accordance with the principles and provisions of this Article shall also exist when, as a result of an action by a Contracting Party in any company in which investment is made by investors of the other Contracting Party, the investment is impaired in substance.

ARTICLE 7

Transfer of Payments Related to Investments

1. Each Contracting Party shall guarantee to investors of the other Contracting Party the free transfer of payments in connection with an investment into and out of its territory, including the transfer of:

(a) the initial capital and any additional capital for the maintenance, management and development of the investment;

(b) returns;

(c) payments under a contract, including amortisation of principal and accrued interest payments made pursuant to a loan agreement;

(d) royalties and fees for the rights referred to in Article 1 paragraph 1 (d);

(e) proceeds from the sale or liquidation of the whole or any part of the investment;

(f) earnings and other remuneration of personnel engaged from abroad in connection with the investment;

(g) payments of compensation pursuant to Articles 5 and 6;

(h) payments referred to in Article 8;

(i) payments arising out of the settlement of disputes.

2. Transfers of payments under paragraph 1 shall be effected without delay or restrictions and, except in the case of payments in kind, in a freely convertible currency. In case of such delay in effecting the required transfers, the investor affected shall be entitled to receive interest for the period of such delay.

3. Transfers shall be made at the spot market rate of exchange prevailing in the host Contracting Party on the date of transfer for the currency to be transferred. In the absence of a market for foreign exchange, the rate to be applied will be the most recent rate applied to inward investments or the exchange rate determined in accordance with the regulations of the International Monetary Fund or the exchange rate for conversion of currencies into Special Drawing Rights or United States Dollars, whichever is the most favourable to the investor.

ARTICLE 8

Subrogation

1. If a Contracting Party or its designated agency or any other party appointed by it constituted or incorporated in that Contracting Party (the "Indemnifying Party"), makes a payment under an indemnity or guarantee it has assumed in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party (the "Host Party"), the Host State shall recognize:

(a) the assignment to the "Indemnifying Party" by law or by legal transaction of all the rights and claims resulting from such an investment;

(b) the right of the "Indemnifying Party" to exercise all such rights and enforce such claims and to assume all obligations related to the investment by virtue of subrogation.

2. The "Indemnifying Party" shall be entitled in all circumstances to:

   (a) the same treatment in respect of the rights and claims acquired and the obligations assumed by it by virtue of the assignment referred to in paragraph 1 above;

   (b) any payments received in pursuance of those rights and claims,

   as the original investor was entitled to receive by virtue of this Agreement in respect of the investment concerned.

ARTICLE 9

Settlement of Disputes Between a Contracting Party and an Investor

1. Disputes arising between a Contracting Party and an investor of the other Contracting Party in respect of an investment of the latter in the territory of the former shall, as far as possible, be settled amicably.

2. If such disputes cannot be settled within a period of six months from the date at which either party to the dispute requested amicable settlement by delivering a notice in writing to the other party, the dispute shall be submitted for resolution, at the election of the investor party to the dispute, through one of the following means:

   (a) in accordance with any applicable, previously agreed dispute-settlement procedures;

   (b) to international arbitration in accordance with the following paragraphs of this Article.

3. In the event that an investor elects to submit the dispute for resolution to international arbitration, the investor shall further provide its consent in writing for the dispute to be submitted to one of the following bodies:

   (a) the International Centre for Settlement of Investment Disputes ("the Centre"), established pursuant to the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States opened for signature at Washington, 18 March 1965 (the "Washington Convention");

   (b) an arbitral tribunal established under the Arbitration Rules (the "Rules") of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL), as those Rules may be modified by the parties to the dispute (the Appointing Authority referred to under Article 7 of the Rules shall be the Secretary General of the Centre);

   (c) an arbitral tribunal constituted pursuant to the arbitration rules of any arbitral institution mutually agreed upon between the parties to the dispute.

4. Notwithstanding the fact that the investor may have submitted a dispute to binding arbitration under paragraph 3, it may, prior to the institution of the arbitral proceeding or during the proceeding, seek before the judicial or administrative tribunals of the Contracting Party that is a party to the dispute, interim injunctive relief for the preservation of its rights and interests, provided it does not include request for payment of any damages.

5. Each Contracting Party hereby gives its unconditional consent to the submission of an investment dispute for settlement by binding arbitration in accordance with the choice of the investor under paragraph 3(a) and (b) or the mutual agreement of both parties to the dispute under paragraph 3(c).

6. (a) The consent given in paragraph 5, together with the consent given under paragraph 3, shall satisfy the requirement for written agreement of the parties to a dispute for the purposes of each of, Chapter II of the Washington Convention, the Additional Facility Rules, Article II of the United Nations Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards, done at New York, June 10, 1958 (the "New York Convention"), and Article 1 of the UNCITRAL Arbitration Rules.

   (b) Any arbitration under this Article, as may be mutually agreed by the parties to the dispute, must be held in a state that is a party to the New York Convention. Claims submitted to arbitration hereunder shall be considered to arise out of a commercial relationship or transaction for the purposes of Article 1 of the New York Convention.

   (c) Neither Contracting Party shall give diplomatic protection or bring an international claim, in respect of any dispute referred to arbitration unless the other Contracting Party shall have failed to abide by and comply with the award rendered in such dispute. However, diplomatic protection for the purposes of this sub-paragraph shall not include informal diplomatic exchanges for the sole purpose of facilitating a settlement of the dispute.

7. An arbitral tribunal established under this Article shall decide the issues in dispute in accordance with such rules of law as may be agreed by the parties to the dispute. In the absence of such agreement, it shall apply the law of the Contracting Party party to the dispute, including its rules on conflict of laws, and such recognized rules of international law as may be applicable, taking into consideration also the relevant provisions of this Agreement.

8. For the purpose of Article 25(2)(b) of the Washington Convention, an investor, other than a natural person, which has the nationality of a Contracting Party party to the dispute on the date of the consent in writing referred to in paragraph (6) and which, before a dispute between it and that Contracting Party arises, is controlled by investors of the other Contracting Party, shall be treated as a "national of another Contracting Party" and for the purpose of Article 1(6) of the Additional Facility Rules shall be treated as a "national of another State".

9. The awards of arbitration, which may include an award of interest, shall be final and binding on the parties to the dispute. Each Contracting Party shall carry out promptly any such award and shall make provision for the effective enforcement in its territory of such awards.

10. In any proceedings, judicial, arbitral or otherwise or in enforcement of any decision or award, concerning an investment dispute between a Contracting Party and an investor of the other Contracting Party, a Contracting Party shall not assert, as a defense, its sovereign immunity. Any counterclaim or right of set-off may not be based on the fact that the investor concerned has received or will receive, pursuant to an insurance contract, indemnification or other compensation for all or part of its alleged damages from any third party whomsoever, whether public or private, including such other Contracting Party and its subdivisions, agencies or instrumentalities.

ARTICLE 10

Settlement of Disputes Between the Contracting Parties

1. The Contracting Parties shall, as far as possible, settle any dispute concerning the interpretation or application of this Agreement through consultations or other diplomatic channels.

2. If the dispute has not been settled within six months following the date on which such consultations or other diplomatic channels were requested by either Contracting Party and unless the Contracting Parties otherwise agree in writing, either Contracting Party may, by written notice to the other Contracting Party, submit the dispute to an ad hoc arbitral tribunal in accordance with the following provisions of this Article.

3. The arbitral tribunal shall be constituted as follows: each Contracting Party shall appoint one member, and these two members shall agree upon a national of a third state as Chairman of the arbitral tribunal to be appointed by the two Contracting Parties. Such members shall be appointed within two months, and such Chairman within four months, from the date on which either Contracting Party has informed the other Contracting Party that it intends to submit the dispute to an arbitral tribunal.

4. If the periods specified in paragraph 3 above have not been complied with, either Contracting Party may, in the absence of any other arrangement, invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointments. If the President of the International Court of Justice is a national of either Contracting Party or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President of the International Court of Justice shall be invited to make the necessary appointments. If the Vice-President of the International Court of Justice is a national of either Contracting Party or if he, too, is prevented from discharging the said function, the member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party shall be invited to make the necessary appointments.

5. The arbitral tribunal shall take its decision by a majority of votes. Such decision shall be made in accordance with this Agreement and such recognized rules of international law as may be applicable and shall be final and binding on both Contracting Parties. Each Contracting Party shall bear the costs of the member of the arbitral tribunal appointed by that Contracting Party, as well as the costs for its representation in the arbitration proceedings. The expenses of the Chairman as well as any other costs of the arbitration proceedings shall be borne in equal parts by the two Contracting Parties. However, the arbitral tribunal may, at its discretion, direct that a higher proportion or all of such costs be paid by one of the Contracting Parties. In all other respects, the arbitral tribunal shall determine its own procedure.

ARTICLE 11

Relations Between Contracting Parties

The provisions of this Agreement shall apply irrespective of the existence of diplomatic or consular relations between the Contracting Parties.

ARTICLE 12

Application of Other Rules

If the legislation of either Contracting Party or obligations under international law existing at present or established hereafter between the Contracting Parties, in addition to this Agreement, contain rules, whether general or specific, entitling investments by investors of the other Contracting Party to a treatment more favourable than is provided for by this Agreement, such rules shall , to the extent that they are more favourable to the investor , prevail over this Agreement.

ARTICLE 13

Scope of the Agreement

This Agreement shall apply to all investments, whether existing at or made after the date of its entry into force by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party.

ARTICLE 14

Entry into Force

Each Contracting Party shall notify the other in writing when its constitutional requirements for the entry into force of this Agreement have been fulfilled, and the Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the date of receipt of the later notification.

ARTICLE 15

Duration and Termination

1. This Agreement shall remain in force for a period of thirty (30) years and shall continue in force thereafter for similar period or periods unless, at least one year before the expiry of the initial or any subsequent period, either Contracting Party notifies the other Contracting Party in writing of its intention to terminate this Agreement.

2. In respect of investments made prior to the date when the notice of termination of this Agreement becomes effective, the provisions of this Agreement shall continue to be effective for a period of twenty (20) years from the date of termination of this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the respective plenipotentiaries of both Contracting Parties have signed this Agreement.

DONE at Brussels, on this 28th day of September 2000, corresponding to 30 Jamada II 1421H, in two originals in the Arabic, French, Dutch and English languages, all texts being equally authentic. In case of a difference of interpretation, the English text shall prevail.

FOR THE BELGO-LUXEMBOURG ECONOMIC UNION :
For the Government of the Kingdom of Belgium, acting both in its own name and in the name of the Government of the Grand-Duchy of Luxembourg:

FOR THE STATE OF KUWAIT :

For the Walloon Government :

For the Flemish Government :

For the Government of the Brussels-Capital Region :

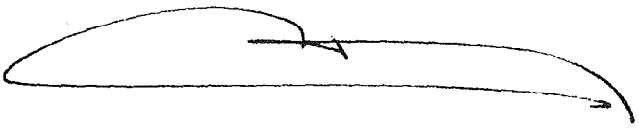

BIJLAGE 3 :

OVEREENKOMST

TUSSEN

DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE (BLEU)

EN

HET KONINKRIJK SAUDI-ARABIË

INZAKE DE WEDERZIJDSE BEVORDERING EN BESCHERMING VAN INVESTERINGEN.

De Regering van het Koninkrijk België, handelend mede in de naam van de Regering van het Groothertogdom Luxemburg, krachtens bestaande overeenkomsten, de Vlaamse Regering, de Waalse Regering en de Regering van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

en

de Regering van het Koninkrijk Saudi-Arabië,

(hierna te noemen "de Overeenkomstsluitende Partijen"),
verlangende de economische samenwerking tussen beide Overeenkomstsluitende Partijen verder uit te bouwen en met het doel voorwaarden te scheppen die gunstig zijn voor investeringen door investeerders van de ene Partij op het grondgebied van de andere Partij,
in het besef dat wederzijdse aanmoediging en bescherming van zodanige investeringen het privé-initiatief om zaken te doen, kunnen stimuleren en de welvaart van beide Partijen kunnen verhogen,

zijn het volgende overeengekomen:

ARTIKEL 1

Voor de toepassing van deze Overeenkomst:

1. wordt onder "investering" verstaan: alle soorten vermogensbestanddelen die eigendom zijn van dan wel in handen van een investeerder van een Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij overeenkomstig diens wetgeving, met inbegrip van, doch niet uitsluitend:

a) roerende en onroerende goederen en alle andere zakelijke rechten als hypotheken, retentierechten en pandrechten; vruchtgebruik en soortgelijke rechten;

b) aandelen in het algemeen, effecten en promessen van ondernemingen alsmede andere soorten rechten of belangen in ondernemingen en waardepapieren uitgegeven door een Overeenkomstsluitende Partij of door een investeerder ervan;

c) obligaties, aanspraken op geld zoals leningen of aanspraken op een prestatie die economische waarde heeft, die verband houden met een investering;

d) intellectuele eigendomsrechten met inbegrip van, doch niet uitsluitend, auteursrechten, octrooien, industriële ontwerpen, know-how, handelsmerken, handels- en bedrijfsgeheimen, handelsnamen en goodwill;

e) rechten verleend bij wet, bij overheidsopdracht of overeenkomstig de wet verleende vergunningen, toelatingen of concessies;

Ondanks veranderingen in de rechtsvorm waarin vermogensbestanddelen worden geïnvesteerd, worden deze nog steeds als een investering beschouwd.

2. Wordt onder "opbrengsten" verstaan: de bedragen die een investering opbrengt, met name winst, dividenden, royalty's, vermogensaanwas of soortgelijke honoraria of uitkeringen.

3. Wordt onder "investeerder" verstaan:

a) wat de BLEU betreft:

I de "onderdanen", zijnde elke natuurlijke persoon die volgens de wetgeving van het Koninkrijk België of het Groothertogdom Luxemburg wordt beschouwd als burger van het Koninkrijk België of het Groothertogdom Luxemburg;

II de "ondernemingen", zijnde een rechtspersoon, opgericht overeenkomstig de wetgeving van het Koninkrijk België of het Grootherdogdom Luxemburg, en waarvan de statutaire zetel gevestigd is op het grondgebied van het Koninkrijk België of het Groothertogdom Luxemburg

b) wat het Koninkrijk Saudi-Arabië betreft:

I natuurlijke personen die overeenkomstig de wetgeving van het Koninkrijk Saudi Arabië de nationaliteit hebben van het Koninkrijk Saudi-Arabië;

II elk lichaam dat al dan niet rechtspersoonlijkheid heeft en dat is opgericht overeenkomstig de wetgeving van het Koninkrijk Saudi-Arabië en waarvan de maatschappelijke zetel gevestigd is op zijn grondgebied. Hieronder dienen te worden verstaan: naamloze vennootschappen, bedrijven, samenwerkende vennootschappen, ondernemingen, personenvennootschappen, agentschappen, instellingen, fondsen, organisaties, bedrijfsverenigingen en andere soortgelijke lichamen, ongeacht of het al dan niet lichamen met een beperkte aansprakelijkheid betreft;

III de Regering van het Koninkrijk Saudi-Arabië en de financiële instellingen en autoriteiten ervan zoals het Saudi Arabian Monetary Agency, overheidsfondsen en andere soortgelijke in Saudi-Arabië bestaande overheidsinstellingen.

4. Wordt onder "grondgebied" verstaan:

a) wat de BLEU betreft: het grondgebied van het Koninkrijk België en het grondgebied van het Groothertogdom Luxemburg evenals de zeegebieden, d.w.z. de gebieden op en onder zee die zich voorbij de territoriale wateren van de betreffende Staten uitstrekken en waarin deze, overeenkomstig het internationaal recht, soevereine rechten en rechtsmacht uitoefenen met het oog op de opsporing, de winning en het behoud van de natuurlijke rijkdommen.

b) wat het Koninkrijk Saudi-Arabië betreft: naast de gebieden die binnen zijn landsgrenzen vallen, de gebieden op en onder zee waarover Saudi-Arabië overeenkomstig het internationaal recht soevereiniteit, soevereine rechten of rechtsmacht uitoefent.

ARTIKEL 2

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij dient op haar grondgebied investeringen van investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij zoveel mogelijk aan te moedigen en zodanige investeringen toe te laten overeenkomstig haar wetgeving.

2. Het is geen van de Overeenkomstsluitende Partijen toegestaan het beheer, het onderhoud, het gebruik, het genot of de vervreemding van investeringen op haar grondgebied van investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij te belemmeren door willekeurige of discriminatoire maatregelen.

ARTIKEL 3

1. Alle investeringen door investeerders van een Overeenkomstsluitende Partij genieten een billijke en rechtvaardige behandeling op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij

2. Elke Overeenkomstsluitende Partij dient investeringen die ze heeft toegelaten en de investeringsopbrengsten van investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij, een behandeling toe te kennen die niet minder gunstig is dan de behandeling die wordt toegekend aan investeringen en investeringsopbrengsten van investeerders van een derde land.

3. In overeenstemming met haar wetten en voorschriften, dient elke Overeenkomstsluitende Partij de investeringen die ze heeft toegelaten en de investeringsopbrengsten van de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij een behandeling toe te kennen die niet minder gunstig is dan de behandeling die wordt toegekend aan investeringen en investeringsopbrengsten van haar eigen investeerders.

4. Elke Overeenkomstsluitende Partij dient de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij met betrekking tot het beheer, het onderhoud, het gebruik, het genot of de vervreemding van investeringen dan wel met betrekking tot de middelen om de uit zodanige investeringen voortvloeiende rechten als het recht tot overmaking en het recht op schadevergoeding te doen gelden of met betrekking tot enige met een investering verband houdende activiteit op haar grondgebied, een behandeling toe te kennen die niet minder gunstig is dan de behandeling die wordt toegekend aan haar eigen investeerders of de investeerders van een derde land, naar gelang van wat het gunstigst is.

5. Het bepaalde in de leden (2), (3) en (4) van dit artikel is evenwel niet van toepassing op voorrechten die door een Overeenkomstsluitende Partij worden verleend aan de investeerders van een derde land op grond van zijn lidmaatschap van of associatie met een douane-unie, een economische unie, een gemeenschappelijke markt of een vrijhandelszone.

6. De op grond van dit artikel toegekende behandeling is niet van toepassing op belastingzaken dan wel voordelen die een Overeenkomstsluitende Partij verleent aan investeerders van een derde land op grond van een verdrag ter voorkoming van dubbele belasting.

ARTIKEL 4

1. Investeringen door investeerders van een Overeenkomstsluitende Partij genieten op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij volledige bescherming en zekerheid.

2. Investeringen van investeerders van een Overeenkomstsluitende Partij worden door de andere Overeenkomstsluitende Partij niet onteigend of genationaliseerd noch worden zij onderworpen aan maatregelen die gevolgen hebben die gelijk staan met onteigening of nationalisatie, tenzij deze maatregelen in het openbaar belang zijn van bedoelde Overeenkomstsluitende Partij en mits onmiddellijk een passende en reële schadeloosstelling wordt betaald. Hieraan is de voorwaarde verbonden dat zodanige maatregelen niet discriminatoir zijn en in overeenstemming met de algemene nationale wetgeving. Deze schadeloosstelling komt overeen met de waarde van de onteigende investering onmiddellijk voordat de feitelijke of voorgenomen investering, nationalisatie of gelijkaardige maatregel wordt bekendgemaakt. De schadeloosstelling wordt zonder vertraging betaald en levert tot op het tijdstip van betaling een rente op die wordt vastgesteld op basis van de op de markt geldende rentevoet; ze dient werkelijk beschikbaar te zijn en vrij te kunnen worden overgemaakt. Tegen het tijdstip van onteigening, nationalisatie of gelijkaardige maatregel of nog vóór dit tijdstip, dient op passende wijze in de nodige middelen te zijn

voorzien met het oog op de vaststelling en de betaling van zodanige schadeloosstelling. De wettigheid van een zodanige onteigening, nationalisatie of gelijkaardige maatregel alsmede het bedrag van de schadeloosstelling zullen met inachtneming van een behoorlijke rechtsgang aan een toetsing worden onderworpen.

3. Aan investeerders van een Overeenkomstsluitende Partij die met betrekking tot hun investering op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij verlies lijden wegens oorlog of een ander gewapend conflict, revolutie, een staat van algemene noodtoestand of opstand wordt door laatstbedoelde Overeenkomstsluitende Partij wat restitutie, schadevergoeding, schadeloosstelling of enige andere regeling betreft, geen minder gunstige behandeling toegekend dan die welke die Overeenkomstsluitende Partij aan haar eigen investeerders toekent. Zodanige betalingen kunnen vrij worden overgemaakt.

4. Investeerders van een Overeenkomstsluitende Partij genieten ten aanzien van de aangelegenheden waarin dit artikel voorziet, de behandeling van meest begunstigde natie op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij.

ARTIKEL 5

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij waarborgt aan investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij de vrije overmaking van betalingen in verband met een investering, met name van:

(a) de hoofdsom en de aanvullende bedragen met het oog op de instandhouding of de uitbreiding van de investering;
(b) de opbrengsten; de bezoldigingen en de vergoedingen;
(c) de terugbetaling van leningen;
(d) de opbrengst van de gehele of gedeeltelijke liquidatie of verkoop van de investering;
(e) de schadeloosstelling waarin artikel 4 voorziet.

2. De onderdanen van elke Overeenkomstsluitende Partij die toelating hebben om in verband met een investering op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij te werken, wordt ook de toelating verleend een passend deel van hun verdiensten over te maken naar hun land van herkomst.

3. De overmakingen die onder toepassing vallen van deze Overeenkomst worden onverwijld uitgevoerd tegen de wisselkoers die van toepassing is op de datum waarop de investeerder om de desbetreffende overmaking verzoekt.

4. Deze wisselkoers komt overeen met de kruiselingse wisselkoers van de koersen die door het Internationaal Monetair Fonds zouden worden gehanteerd voor het omrekenen van de desbetreffende koersen in Bijzondere Trekkingsrechten, tenzij met de investeerder anderszins werd overeengekomen.

ARTIKEL 6

Wanneer een Overeenkomstsluitende Partij dan wel gelijk welke daarmee verbonden instantie, openbare instelling of privé-onderneming aan een investeerder een bedrag betaalt uit hoofde van een waarborg waartoe ze zich ten aanzien van een investering door bedoelde investeerder op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij heeft verbonden, erkent de laatstgenoemde Overeenkomstsluitende Partij de overdracht van alle rechten of vorderingen van de investeerders of gelijk welke van de aan de investeerder gelieerde ondernemingen aan de eerstgenoemde Overeenkomstsluitende Partij, de daarmee verbonden instantie of openbare instelling of de privé-onderneming.

ARTIKEL 7

1. Indien naast deze Overeenkomst, de wetgeving van een Overeenkomstsluitende Partij of verplichtingen krachtens het volkenrecht die thans tussen de Overeenkomstsluitende Partijen bestaan of op een later tijdstip worden aangegaan, een algemene dan wel specifieke regeling bevatten op grond waarvan investeringen door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij aanspraak kunnen maken op een behandeling die gunstiger is dan de behandeling waarin deze Overeenkomst voorziet, heeft zodanige regeling, in zoverre zij gunstiger is voor de investeerder, in deze samenhang voorrang boven deze Overeenkomst.

2. Elke Overeenkomstsluitende Partij doet al het nodige om te allen tijde zeker te stellen dat de verbintenissen die ze ten aanzien van investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij is aangegaan, worden nagekomen.

ARTIKEL 8

Deze Overeenkomst geldt ook investeringen die vóór de inwerkingtreding werden gedaan door investeerders van een Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, in overeenstemming met de wetgeving van laatstgenoemde.

ARTIKEL 9

1. Geschillen tussen de Overeenkomstsluitende Partijen betreffende de uitlegging of de toepassing van deze Overeenkomst worden, in de mate van het mogelijke, door de regeringen van beide Overeenkomstsluitende Partijen in der minne geregeld.

2. Wanneer een geschil niet langs diplomatieke kanalen kan worden beslecht, wordt het voorgelegd aan een gemengde commissie die is samengesteld uit vertegenwoordigers van beide Partijen; de commissie zal zonder onnodige vertraging op verzoek van de meest gerede Partij bijeenkomen.

3. Wanneer een geschil binnen twaalf maanden niet op de hiervoor beschreven wijze kan worden geregeld, wordt het op verzoek van één der Overeenkomstsluitende Partijen voorgelegd aan een scheidsgerecht.

4. Zodanig ad hoc scheidsgerecht wordt samengesteld als volgt:
elke Overeenkomstsluitende Partij benoemt een lid en deze twee leden kiezen in onderling overleg een onderdaan van een derde land als voorzitter. Deze wordt door de regeringen van beide Overeenkomstsluitende Partijen benoemd. Bedoelde leden worden benoemd binnen een tijdspanne van twee maanden en de voorzitter binnen een tijdspanne van vier maanden vanaf de datum waarop een der Overeenkomstsluitende Partijen de andere Overeenkomstsluitende Partij in kennis heeft gesteld van haar voornemen het geschil aan een scheidsgerecht te onderwerpen.

5. Indien de in lid (4) opgegeven termijnen niet worden nagekomen, kan een der Overeenkomstsluitende Partijen, bij ontstentenis van een andere regeling, de President van het Internationale Gerechtshof verzoeken de noodzakelijke benoemingen te verrichten. Indien de Voorzitter onderdaan is van een Overeenkomstsluitende Partij of indien hij om een andere reden verhinderd is genoemde functie uit te oefenen, dient de Vice-President de nodige benoemingen te verrichten. Indien de Vice-President onderdaan is van een Overeenkomstsluitende Partij of eveneens verhinderd is genoemde functie uit te oefenen, dient het lid van het Hof, dat na hem het hoogst in anciënniteit is en dat geen

onderdaan is van één van beide Overeenkomstsluitende Partijen, de noodzakelijke benoemingen te verrichten.

6. Het scheidsgerecht doet uitspraak bij meerderheid van stemmen. De uitspraken zijn onherroepelijk en bindend. Elke Overeenkomstsluitende Partij draagt de kosten van het door haar benoemde lid en de kosten voor de vertegenwoordiging in de scheidsrechtelijke procedure. De kosten van de voorzitter en de overige kosten worden gelijkelijk door de Overeenkomstsluitende Partijen gedragen. Het staat het scheidsgerecht vrij met betrekking tot de kosten een andere regeling vast te leggen. Voor het overige stelt het scheidsgerecht zijn eigen procedure vast.

ARTIKEL 10

1. Investeringsgeschillen tussen een Overeenkomstsluitende Partij en een investeerder van de andere Overeenkomstsluitende Partij dienen in de mate van het mogelijke, in der minne te worden geregeld.

2. Wanneer het geschil niet op de in lid (1) van dit artikel beschreven wijze kan worden geregeld binnen een tijdspanne van zes maanden, te rekenen vanaf de datum waarop het verzoek om een regeling werd ingediend, wordt het geschil op verzoek van de investeerder voorgelegd aan de bevoegde rechtbank van de Overeenkomstsluitende Partij op wiens grondgebied de investering werd gedaan dan wel onderworpen aan arbitrage krachtens het Verdrag inzake de beslechting van investeringsgeschillen tussen Staten en onderdanen van andere Staten van 18 maart 1965. Wanneer de investeerder ervoor kiest het geschil aan arbitrage te onderwerpen, stemt de Overeenkomstsluitende Partij ermee in dat het geschil via arbitrage wordt geregeld en verbindt ze zich niet om de uitputting van alle nationale beslechtingsprocedures te verzoeken.

3.(a) Wanneer het geschil overeenkomstig lid (2) aan de bevoegde rechtbank van de Overeenkomstsluitende Partij wordt voorgelegd, kunnen de investeerders het niet tevens onderwerpen aan internationale arbitrage. De uitspraak van de rechtbank is bindend en er kan geen beroep tegen worden aangetekend, noch kunnen andere rechtsmiddelen worden aangewend dan die waarin de wetgeving van de Overeenkomstsluitende Partij voorziet.

3.(b) Wanneer het geschil overeenkomstig lid (2) aan arbitrage wordt onderworpen, is de uitspraak bindend. Tegen de uitspraak kan geen beroep worden aangetekend of er kunnen geen andere rechtsmiddelen worden aangewend dan die waarin bedoeld verdrag voorziet. De tenuitvoerlegging van de uitspraak gebeurt in overeenstemming met de nationale wetgeving.

4. Geen van de bij een geschil betrokken Overeenkomstsluitende Partijen, zal in enig stadium van de arbitrageprocedure of van de uitvoering van een scheidsrechterlijke uitspraak als bezwaar kunnen aanvoeren dat de investeerder die tegenpartij is bij het geschil, een vergoeding ter uitvoering van de in Artikel 6 van deze Overeenkomst vermelde waarborg heeft ontvangen, die het geheel of een gedeelte van zijn verliezen dekt.

ARTIKEL 11

1. Deze Overeenkomst zal worden bekrachtigd; de akten van bekrachtiging zullen zo spoedig mogelijk worden uitgewisseld.

2. Deze Overeenkomst treedt in werking dertig dagen na de datum waarop de akten van bekrachtiging worden uitgewisseld. Ze blijft gedurende een periode van tien jaar van kracht. De Overeenkomst wordt telkens automatisch met tien jaar verlengd, met dien verstande dat elke

Overeenkomstsluitende Partij zich het recht voorbehoudt de Overeenkomst te beëindigen middels kennisgeving die uiterlijk zes maanden voor de einddatum van de lopende geldigheidsduur wordt gedaan.

3. Deze Overeenkomst is van toepassing ongeacht of de Overeenkomstsluitende Partijen diplomatieke of consulaire betrekkingen onderhouden of niet.

4. Ten aanzien van investeringen die werden gedaan vóór de datum waarop de Overeenkomst wordt beëindigd, geldt het bepaalde in de Overeenkomst nog gedurende een tijdvak van twintig jaar, te rekenen vanaf de datum van beëindiging van de Overeenkomst.

Ten blijke waarvan de hiertoe naar behoren gemachtigde vertegenwoordigers van de onderscheiden Regeringen deze Overeenkomst hebben ondertekend.

Gedaan te Jeddah, op 22 April 2001 in twee exemplaren in de Nederlandse, de Franse, de Arabische en de Engelse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek. In geval van verschil in uitlegging is de Engelse tekst doorslaggevend.

VOOR DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE:

Voor de Regering van het Koninkrijk België handelend mede in de naam van de Regering van het Groothertogdom Luxemburg,
voor de Vlaamse Regering,
voor de Waalse Regering en
voor de Regering van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

ANNEMIE NEYTS-UYTTEBROECK
STAATSSECRETARIS TOEGEVOEGD AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

VOOR DE REGERING VAN HET KONINKRIJK SAUDI-ARABIË:

DR. IBRAHIM ABDULAZIZ AL-ASSAF
MINISTER VAN FINANCIEN EN NATIONALE ECONOMIE

AGREEMENT

BETWEEN

THE BELGO-LUXEMBOURG ECONOMIC UNION (B.L.E.U.)

AND

THE KINGDOM OF SAUDI ARABIA

CONCERNING

THE RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION

OF INVESTMENTS

The Government of the Kingdom of Belgium, acting both in its own name and in the name of the Government of the Grand-Duchy of Luxembourg, by virtue of existing agreements, the Walloon Government, the Flemish Government, and the Government of the Brussels-Capital Region,

and

The Government of the Kingdom of Saudi Arabia,

(hereinafter referred to as the "Contracting Parties")
desiring to intensify economic cooperation between both Contracting Parties, intending to create favourable conditions for investments by investors of either Party in the territory of the other Party, recognizing that the reciprocal promotion and protection of such investments are apt to stimulate private business initiative and to increase the prosperity of both Parties,

have agreed as follows:

ARTICLE 1

For the purposes of this Agreement:

1. the term "investment" means every kind of asset, owned or controlled by an investor of a Contracting Party in the territory of the other Contracting Party according to its legislation and in particular, but not exclusively includes:-

   a) movable and immovable property as well as any other rights in rem, such as mortgages, liens and pledges, usufructs and similar rights;

   b) shares in general, stocks and debentures of companies and other kinds of rights or interests in companies as well as securities issued by a Contracting Party or any of its investors;

c) bonds, claims to money such as loans or to any performance having an economic value, associated with an investment;

d) intellectual property rights, including but not limited to copyrights, patents, industrial designs, know-how, trade-marks, trade and business secrets, trade names and good-will;

e) any right conferred by law or under public contract or any licenses, permits or concessions issued according to law;

Any alteration of the form in which assets are invested shall not affect their classification as investment.

2. the term "returns" means any amounts yielded by an investment such as profit, dividends, royalties, capital gains or any similar fees or payments.

3. the term "investor" means:

a) in respect of the B.L.E.U. :

I - the "nationals" ‹i.e., any natural person who, according to the legislation of the Kingdom of Belgium or of the Grand-Duchy of Luxembourg is considered as a citizen of the Kingdom of Belgium or of the Grand-Duchy of Luxembourg;

II - the "companies" ‹i.e. any legal person constituted in accordance with the legislation of the Kingdom of Belgium or of the Grand-Duchy of Luxembourg and having its registered office in the territory of the Kingdom of Belgium or of the Grand-Duchy of Luxembourg.

b) in respect of the Kingdom of Saudi Arabia :

I - natural persons possessing the nationality of the Kingdom of Saudi Arabia in accordance with the law of the Kingdom of Saudi Arabia;

II - any entity having or having no legal personality and constituted in accordance with the laws of the Kingdom of Saudi Arabia and having its head office in its territory such as corporations, enterprises, cooperatives, companies, partnerships, offices, establishments, funds, organizations, business associations and other similar entities irrespective of whether or not they are of limited liability;

III - the Government of the Kingdom of Saudi Arabia and its financial institutions and authorities such as the Saudi Arabian Monetary Agency, public funds and other similar governmental institutions existing in Saudi Arabia;

4. the term "territory" means:

a) in respect of the B.L.E.U. : shall apply to the territory of the Kingdom of Belgium and to the territory of the Grand-Duchy of Luxembourg, as well as to the maritime areas, i.e. the marine and underwater areas which extend beyond the territorial waters, of the States concerned and upon which the latter exercise, in accordance with international law, their sovereign rights and their jurisdiction for the purpose of exploring, exploiting and preserving natural resources.
b) in respect of the Kingdom of Saudi Arabia : means in addition to the zones contained within the land boundaries, the marine and submarine zones over which the Kingdom of Saudi Arabia exercises sovereignty and sovereign or jurisdictional rights under international law.

ARTICLE 2

1. Each Contracting Party shall in its territory promote as far as possible investments by investors of the other Contracting Party and admit such investments in accordance with its legislation.

2. Neither Contracting Party shall in any way impair by arbitrary or discriminatory measures the management, maintenance, use, enjoyment or disposal of investments in its territory of investors of the other Contracting Party.

ARTICLE 3

1. All investments made by investors of one Contracting Party shall enjoy a fair and equitable treatment in the territory of the other Contracting Party.

2. Each Contracting Party shall grant to investments, once admitted, and to investment returns of the investors of the other Contracting Party a treatment not less favourable than that accorded to investments and investment returns of investors of any third country.

3. In accordance with its laws and regulations, each Contracting Party shall grant to investments once admitted and to investment returns of the investors of the other Contracting Party a treatment not less favourable than that accorded to investments and investment returns of its investors.

4. Each Contracting Party shall accord the investors of the other Contracting Party in connection with the management, maintenance, use, enjoyment or disposal of investments or with the means to assure their rights to such investments like transfers and indemnification or with any other activity associated with this in its territory, treatment not

less favourable than the treatment it accords to its investors or to the investors of a third Country, whichever is more favourable.

5. The provisions in paragraph (2), (3) and (4) of this Article shall not, however, relate to privileges granted by either Contracting Party to the investors of a third country by virtue of its membership of, or association with, a customs union, an economic union, a common market or a free trade area.

6. The treatment granted under this Article shall not relate to any taxation matter, nor to advantages which either Contracting Party accords to investors of a third Country by virtue of a double taxation agreement.

ARTICLE 4

1. Investments by investors of either Contracting Party shall enjoy full protection and security in the territory of the other Contracting Party.

2. Investments by investors of either Contracting Party shall not be expropriated, nationalized or subjected to any other measure, the effects of which would be tantamount to expropriation or nationalization by the other Contracting Party except for the public benefit of that Contracting Party and against prompt, adequate and effective compensation, provided that these measures are not discriminatory and in accordance with domestic laws of general application. Such compensation shall be equivalent to the value of the expropriated investment immediately before the date on which the actual or threatened expropriation, nationalization or comparable measure has become publicly known. The compensation shall be paid without delay and shall carry a rate of return determined on the basis of the market prevailing rate of return until the time of payment; it shall be effectively realizable and freely transferable. Provision shall have been made in an appropriate manner at or prior to the time of expropriation, nationalization or comparable measure for the determination and payment of such compensation. The legality of any such expropriation, nationalization or comparable

measure and the amount of compensation shall be subject to review by due process of law.

3. Investors of either Contracting Party whose investments suffer losses in the territory of the other Contracting Party owing to war or other armed conflict, revolution, state of general emergency, or revolt, shall be accorded treatment not less favourable by such other Contracting Party than that which the latter Contracting Party accords to its own investors as regards restitution, indemnification, compensation or other valuable consideration. Such payments shall be freely transferable.

4. Investors of either Contracting Party shall enjoy most-favoured-nation treatment in the territory of the other Contracting Party in respect of the matters provided for in this Article.

ARTICLE 5

1. Each Contracting Party shall guarantee to investors of the other Contracting Party, the free transfer of payments in connection with an investment, in particular:

   a) the principal and additional amounts to maintain or increase the investment;
   b) the returns, remunerations and allowances;
   c) the repayment of loans;
   d) the proceeds from the liquidation or the sale of the whole or any part of the investment;
   e) the compensation provided for in Article 4.

2. The nationals of each Contracting Party who have been authorized to work in the territory of the other Contracting Party in connection with an investment shall also be permitted to transfer an appropriate portion of their earnings to their country of origin.

3. Transfers covered by this agreement shall be made without delay at the prevailing rate of exchange applicable on the date on which the investor applies for the related transfer.

4. This rate of exchange shall correspond to the cross-rate obtained from those rates which would be applied by the International Monetary Fund for conversions of the currencies concerned into Special Drawing Rights unless the investor has agreed otherwise.

ARTICLE 6

If a Contracting Party or any related agency or public institution or private company makes a payment to an investor under a guarantee it has assumed in respect of an investment made by that investor in the territory of the other Contracting Party the latter Contracting Party shall recognize the transfer of any rights or claim from the investor or any of its affiliates to the former Contracting Party, the related agency, the public institution, or the private company.

ARTICLE 7

1. If the legislation of either Contracting Party or obligations under international law existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to this Agreement contain a regulation, whether general or specific, entitling investments by investors of the other Contracting Party to a treatment more favourable than is provided for by this Agreement, such regulation shall to the extent that it is more favourable prevail over this Agreement in this context.
2. Each Contracting Party undertakes to ensure at all times that the commitments it has entered into vis-a-vis investors of the other Contracting Party shall be observed.

ARTICLE 8

This Agreement shall also apply to investments made prior to its entry into force by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party consistent with the latter's legislation.

ARTICLE 9

1. Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement should as far as possible be settled amicably by the governments of the two Contracting Parties.

2. In the absence of a settlement through diplomatic channels, the dispute shall be submitted to a joint commission consisting of representatives of the two Parties; this commission shall convene without undue delay at the request of the first Party to take action.

3. If a dispute cannot thus be settled within twelve months in the ways prescribed above, it shall upon the request of either Contracting Party be submitted to an arbitration tribunal.

4. Such arbitration tribunal shall be constituted ad hoc as follows: each Contracting Party shall appoint one member, and these two members shall agree upon a national of a third country as their chairman to be appointed by the governments of the two Contracting Parties. Such members shall be appointed within two months, and such chairman within four months from the date on which either Contracting Party has informed the other Contracting Party that it intends to submit the dispute to an arbitration tribunal.

5. If the periods specified in paragraph (4) above have not been observed, either Contracting Party may, in the absence of any other arrangement, invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointments. If the President is a national of either Contracting Party or if he is otherwise prevented from discharging the

said function, the Vice-President should make the necessary appointments. If the Vice-President is a national of either Contracting Party or if he, too, is prevented from discharging the said function, the member of the Court next in seniority who is not a national of either Contracting Party should make the necessary appointments.

6. The arbitration tribunal shall reach its decisions by a majority of votes. Such decisions shall be final and binding. Each Contracting Party shall bear the cost of its own member and the cost of counselling in the arbitration proceedings. The cost of the chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties. The arbitration tribunal may make a different regulation concerning costs. In all other respects, the arbitration tribunal shall determine its own procedure.

ARTICLE 10

1. Disputes concerning investments between a Contracting Party and an investor of the other Contracting Party should be amicably settled as far as possible.

2. If the dispute cannot be settled in the way prescribed in paragraph (1) of this article within six months from the date when the request for the settlement has been submitted, it shall be at the request of the investor filed to the competent court of law of the Contracting Party in whose territory the investment was made, or filed for arbitration under the Convention of 18 March 1965 on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States. If the investor chooses to file for arbitration, the Contracting Party agrees to the settlement by arbitration and not to request the exhaustion of local settlement procedures.

3(a) If the dispute is submitted in accordance with paragraph (2) to the competent Court of Law of the Contracting Party, the investor cannot at the same time seek international arbitration, and the

award rendered by the court shall be binding and shall not be subject to any appeal or remedy other than those provided for in the law of the Contracting Party.

3(b) If the dispute is filed for arbitration in accordance with paragraph (2) the award shall be binding and shall not be subject to any appeal or remedy other than those provided for in the said convention. The award shall be enforced in accordance with domestic law.

4. At any stage of the arbitration proceedings or of the execution of an arbitral award, none of the Contracting Parties involved in a dispute shall be entitled to raise as an objection the fact that the investor who is the opposing party in the dispute has received compensation totally or partly covering his losses pursuant to the guarantee provided for in Article (6) of this Agreement.

ARTICLE 11

1. This Agreement shall be ratified; the instruments of ratification shall be exchanged as soon as possible.

2. This Agreement shall enter into force thirty days after the date of exchange of the instruments of ratification. It shall remain in force for a period of ten years. This Agreement shall be automatically extended each time for a further period of ten years, it being understood that each Contracting Party reserves the right to terminate the Agreement by notification given at least six months before the date of expiry of the current period of validity.

3. This Agreement shall be in force irrespective of whether or not diplomatic or consular relations exist between the Contracting Parties.

4. In respect of investments made prior to the date of termination of this Agreement, the provisions of this Agreement shall continue to be

effective for a further period of twenty years from the date of termination of this Agreement.

In witness whereof, the representatives of the respective Governments duly authorized, have signed this Agreement.

Done at Jeddah, on 22-April-2001 in duplicate in the French, Dutch, Arabic and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation the English text shall prevail.

FOR THE BELGO-LUXEMBOURG ECONOMIC UNION:
For the Government of the Kingdom of Belgium acting both in its own name and in the name of the Government of the Grand-Duchy of Luxembourg, For the Walloon Government, For the Flemish Government and For the Government of the Brussels-Capital Region

ANNEMIE NEYTS-UYTTEBROECK
STATE SECRETARY ATTACHED TO THE MINISTER OF FOREIGN AFFAIRS

FOR THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF SAUDI ARABIA

DR. IBRAHIM ABDULAZIZ AL-ASSAF
MINISTER OF FINANCE AND NATIONAL ECONOMY